

DRUŽINSKI TEDNIK

štev. 11.

Мәзгүл

CENE OGLASOV

V tekstnem delu: enostolpčna petlinna vrsta ali njen prostor (višina 3 mm in širina 55 mm) 7 din; v oglasnem delu 450 din. V dvobarvnem tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din. Mali oglaš: beseda 1 din. Oglasi: davek povsod 50 nasebej. Pri večkratnem naročilu popust.

stalno na 12 straneh

ČEŠKA IN MORAVSKA — DEL NEMČIJE

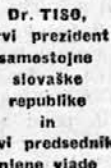
V Washingtonu napovedujejo za ta mesec še zelo resne dogodke

Ameriški vtis

»Washington Star« piše, da je uničenje ČSR napravilo v Ameriki težak vtis. V novi krizi vidijo predigro kelo resnim dogodkom še pred koncem meseca, kajti poročila ameriških diplomatov iz Srednje Evrope potrjujejo, da mislija nemška in italijanska vlada iti še dalje. Novi dogodki bi se mogli začeti čez 10 dni.

V uradnih krogih v Washingtonu mislijo, da je namen totalitarnih držav negotoviti si pokorščino malih držav bodoči vojni s Francijo in Veliko Britanijo.

(Reuter-Avala)

Izlet v Utopijo

nogami; ni ga naravnega zakona, ki
 ne bi v. Utopiji tega pripušča. Ute-
 gnejo biti celo brez nog in brez glave
 (v našem, zemeljskem smislu teh po-
 mov). Utegnejo dihati vitamine, pi-
 ti dušik in jesti vodo. Utegnejo sovra-
 žiti sovražstvo in ljubiti ljubezem.
 Utegnejo se zgrazati nad plesnivimi
 kamni na svojih vseučiliških knjižni-
 cah in obćudovati preprosto, smotno
 linijo moderne arhitekture. Utegnejo
 preklinjati laž in moliti resnico. Ute-
 gnejo poznati pojem politike, pa zra-
 ven ne misliti nič slabega. Utegnejo
 prerokovati večnost diskurze in zra-
 ven veljati za nenormalne ljudi.
 Utegnejo prezirati nasilje in maliko-
 vati pravico. Utegnejo...
 Naj bo dovolj! Vse to, kar nam je

1997

Tako živimo mi...

Usoda mi je naklonila to srečo, da spadam med tistokrat imenovane brezposelne učiteljske kandidate. Ko sem po maturi z diplomom v roki stopila na cesto, sem se šele prav zavedela, kaj imam pred seboj: čakanje brez konca. Po nekaj mesecih se mi je posrečilo dobiti inštrukcijo. Moj glavni namen je pokazati, kako danes boljše ljudje izkoriščajo uboge inštruktorje.

Petkrat sem že pritiskala na zvočnik, šestič sem šele dobila milostljivo. Temeljito me je premerila od nog do glave, me povprašala o vsem, kaj znam in zahtevala dokazov. Naposled se je odločila, da me sprejme. Po 5 dni na uro. Komaj sem verjela lastnim ušesom, a sprejela sem, ker drugače bi ostala brez dinarja.

Sedela sem in učila. Na moji levi je sedela ukažljiva hčerka 4. razreda gimnazije, na desni pa druga, mlajša. Eno sem učila francoščino, drugo pa hkrati matematiko. V sobi tudi nikoli ni manjkalo »ušes«, ki so imela nalogo, takoj povedati, če kaj ne bi bilo v redu. Tudi milostljivica je od časa do časa vstopila z dokaj čudnim posrdom:

»Zahtevam, da učite glasneje, zahtevam, da greste k profesorju po informacije, zahtevam, da prepisate učno snov v zvezek mlajše hčerke, ki zaradi prehlada dva tedna ni mogla v šolo...« Vzela sem zvezke in 14 dni vsak večer prepisovala po dve do tri ure.

»Saj to je bilo v vaši zabavo, drugače tako in tako nimate dela,« je bila edina zahvala za moj trud. — Pripravljal sem večjo hčerko za šolsko nalogo. Bilo je pol devete zvečer, ko se gospod domisli, da tudi inštruktorji želodec zahtevajo. »Gospodična, kajne, te četrt ure, ko smo večerjali, ne boste računali,« me je vprašala mala.

To je samo en primer izmed neštevilnih, da bodo ljudje vsaj slutili, kako živimo mi... Instruktorica.

Politični teden

Proračunska razprava pred plenarno narodno skupščino je trajala še ves pretekli teden. Narodna skupščina je odobrila proračune vseh ministrstev. — V svoji zunanje-politični izjavi med proračunsko debato v narodni skupščini je zunanji minister dr. Cincar-Marković poudaril, da si naš narod predvsem želi miru in sodelovanja z vsemi sosedami, pa tudi z Anglijo, Francijo in slovenskimi državami. — Predsednik vlade Dragiša Cvetković je govoril pred narodno skupščino o sporazumu s Hrvači. Dejal je, da je sporazum nujen potreben in ga je treba čimprej pripraviti in izvesti, in sicer tako, da se bodo uresničile težnje Hrvatov v mejah državne skupnosti.

Predsednik romunske vlade patriarh Miron Cristea je pretekli teden umrl v Cannesu na Francoskem. Prepeljali so ga v domovino. Novi predsednik vlade je postal dosedanj podpredsednik vlade, vojni in notranji minister Calinescu. — Papeža Pija XII. so slovesno kronali v nedeljo 12. t. m. v navzočnosti zastopnikov vseh držav in četrtil milijona ljudi. Prvikrat v zgodovini so poslale h kronanju svojega zastopnika tudi Združene države, in sicer svojega londonskega veleposlanika.

Žalostna afera z znamkami za slepa dekleta...

...ki so dobila samo četrtino, organizator pa vse ostalo

Beograd, marca.

Tudi najnesrečnejšim izmed nesrečnih, tistim, ki jim je usoda vzela vid, ki se niso nikoli mogli veseliti sonca in narave, ki so od svojega rojstva do smrti obojeni na slepoto — tudi tistim je bilo usojeno, da so morali biti ogoljufani. Na žalost se je našel človek, ki si je za ceno nečlovečanstva izbral kot najdonosnejši posel trgovino z znamkami za slepe. S tem je osleparil najbednejše, ki si ne morejo služiti kruha, hkrati pa tudi tiste, ki so čustvujejo z ubogimi slepimi, vsa dobra srca v Jugoslaviji, ki so zbrala dinarje in jih poslala v Beograd, Slepa dekleta, ki jim je bilo vse to namenjeno, so dobila komaj četrtino od vsega tega.

Čudno se vam bo zdelo, kako se je kaj takšnega dogodilo. Stvar je tale:

Pred poldrugim letom je Odbor gospa za zaščito slepih deklet v Beogradu podpisal pogodbo z Nikolo Vinogradovom, da bo izdal znamke za zaščito slepih deklet. Upravo — razpošiljanje in sploh organizacijo — je prevzel Vinogradov. V pogodbi je bilo napisano, da bo šlo 25 odstotkov za slepe, 25 odstotkov za organizatorja in 50 odstotkov za upravne stroške. In odbor je pogodbo podpisal. Nič niso zalegli protesti nekaterih odbornikov, ki so prav zato tudi izstopili iz odbora. Druge, morebiti so tako neizvedene ali tako naivne, so slepo zaupale organizatorju,

misleč, da pač zasluži četrtino vsega denarja za svojo »delejo«.

V svoji pisarni, ki ni bilo na njej napisano drugega kakor »Administrativni odsek«, je ta gospod vse sam vodil. Sam je imel v rokah knjigovodstvo, blagajniško knjigo in sploh vse. Nihče ni imel vpogleda v njegove zadeve. Značilno je tudi to, da je lahko sam dvignil denar, kolikor in kadar ga je hotel, čeprav ni bil član odbora. Samo da se je podpisala še ena odbornica, pa je lahko dvignil, kolikor je hotel.

Pri prvi razpošiljavi znamk, ki se je zaključila avgusta preteklega leta, je prišlo preko čekovnega računa v blagajno 640.000 dinarjev. Sam Bog ve, koliko se po nakaznicah, osebno in drugače; zato živ krst ne ve. To ni nikjer zapisano. Od te vsote so dobili slepi samo 133.000 dinarjev in nekoliko pomneje še 25.000 dinarjev, vse drugo — pol milijona dinarjev je pa požrla režijska, in sicer po večini plača gospoda Vinogradova.

Po prvem poskusu je videl iznajdljivi gospod, da trgovina dobro nese, zato je še enkrat podpisal pogodbo za nove znamke. To pot je bila vsota, ki so jo zbrala sočutna srca dinar za dinarjem, še večja. A uboga slepa dekleta so od 1.300.000 dinarjev dobila komaj 270.000. Nerazumljivo je, kaj je delal in kam je gledal odbor beograjskih gospa.

Od različnih strani so že nekaj časa prihajale pritožbe, da nekaj ni v redu pri poslovanju z znamkami. Pritožbe je dobilo tudi uredništvo beograjske »Politike«, ki je poslalo v »Administrativni odsek« svoja zastopnika. Vprašala sta gospoda Vinogradova, kako in kaj. Rekel jima je, da ima poleg plače 1500 dinarjev še 11 odstotkov od vsega nabranega denarja. Prav takrat se je pa vršila tudi seja odbora in tako sta gospoda časnikarja odšla tudi tja. Gospe so se začudile, ko so slišale, kaj je izjavil gospod Vinogradov. Začele so sumiti v njegovo redno poslovanje. Ko so ga poklicale k sebi, je pred vsemi odbornicami priznal, da je lagal, ker je mislil, da ima opravka z davkarjema. Če bi imel čiste račune, se mu ne bi bilo treba ničesar bati. Najbolj žalostna je pa izjava tega dobrasrčnega gospoda, ki se je poldrugo leto »žrtvoval« za upravo tega posla. Rekel je namreč, da je tudi zadevo z znamkami za slepe »imel za običajno trgovino in da on nikakor ni sentimentalni človek!«

Torej, novo pravilo: za zbiranje denarja za uboge slepe je treba biti sentimentalni! Na srečo so pa še dobri ljudje, ki so sentimentalni in ki so tudi poskrbeli, da bo prišel nesentimentalni gospod Vinogradov tja, kamor spada. Pred nekaj dnevi so ga namreč aretirali. »Administrativni odsek« pa zapечатili.

Kenedyja. Našo državo sta zastopala naš poslanik pri Vatikanu in pravosodni minister dr. Ružič, ki ga je papež sprejel tudi v avdicionu. — Angleški vojni minister Hore Belisha je v spodnji zbornici izjavil, da bo Anglija v primeru napada pomagala Franciji tudi s kopensko vojsko. — Položaj v Belgiji je še zmerom zelo kritičen. Vodilni politiki so mnenja, da ni izključeno, da bodo Belgijo po zgledu Švice razdelili v valonski in flandrijski kanton. — Novega predsednika republike bodo na Francoskem volili 5. aprila. — Poljskega zunanjega ministra polkovnika Becka so povabili v London, da se pogovori z angleškimi diplomati o važnih političnih vprašanjih. Na poti domov se bo ogledal tudi v Parizu. — Vatikanski državni tajnik je postal kardinal Maglione, nekdanji papeški nuncij v Parizu. — Smernice ruske zunanje politike je podal Staljin na seji izvršilnega odbora komunistične stranke. Izjavil je, da se bo Rusija ogibala vsakega oboroženega spopada in da je pripravljena sodelovati z vsemi državami, ki so za mirno so-

delovanje. — Palestinska konferenca se bo v kratkem končala. Angleži bodo postavili svoj predlog, ker se Arabci in Zidje niso mogli sporazumeti. Arabci in Zidje bodo v Palestini enakopravni državljani, vendar pa Anglija ne bo dovolila prevelikega priseljevanja Židov. — Komunistični upor se je odboru za narodno obrambo v Madridu posrečilo zatreti, komunisti pa zdaj rovarijo tudi po deželi in so med drugim zavzeli Cartagena. — 24 milijonov dinarjev so zbrali na Angliškem za čel. begunce, ki so pribežali iz zasedenih pokrajin v CSR.

Smrtno se je ponesrečil na Grmadi 18letni dijak tehnične srednje šole Branko Pirš iz Maribora. Pri plezanju po skalah se mu je najbrže odlomila krhka skala. Padel je 50 metrov globoko in obležal mrtev.

S eiganom je pobeignila žena zagrebške hotelirja Andreja Petrija. S seboj je odnesla 30.000 dinarjev, ki pa niso bili njeni, zato so jo prijeli orožniki in jo pripeljali nazaj v Zagreb.

Ogenj je uničil domačijo posestnika in kovača Andreja Lampreta iz vasi Gerdine, občina Stoperce. Iz hiše niso mogli domači ničesar rešiti. Posestnik Lampret je dobil hude opekline, ko je hotel v gorečo hišo po shranjeni denar.

7letni deček je najbolj pismen v vasi Pridjemu v maglajskem erezu. K dečku Salihu Grbiću prihajajo vsi, da jim čita časopise in uradne razglase, prav tako jim tudi piše pisma. V vasi uživa zaradi pismenosti veliko spoštovanje.

Bolniki so povsod. Zato je neobhodno potrebno, da se pazi na urejeno prebavo. Zdravniki priporočajo Darnol odraslim in otrokom. Tudi pri večkratni uporabi ne nastopa navada. Uporabljajte pri zaprtju dobro odvajalno sredstvo Darnol. Dobi se v vseh lekarnah. Reg. 25.801/37.

Svojege tovariša je ustrelil odpušeni orožniški desentnik (kaplar) Milan Bagajić iz Crne gore, mater svoje ljubice pa obstrlel. V Tepanju je pred kratkim streljal na svojo ljubico Ano Žučkovo, a jo je le rani, zdaj se je pa znesel nad njeno materjo in svojim rojakom in tovarišem Jovkovićem. Bagajić je že v rokah pravice.

V derezino je trčil 45letni Franc Ronko, progovni nadzornik iz Gradea pri Litiji, ko se je s kolesom peljal skozi železniški predor med Kresinčami in Litijo. Ronko se je hudo poobil, vendar njegovo stanje ni nevarno.

Pouk obvezne telesne vzgoje se je začel v Ljubljani 1. marca. Udeleževati se ga morajo enkrat na teden vsi vajenci v območju Ljubljane. Namen pouka je, pripraviti mladeniče od 14. do 20. leta za vojaško službo v telesnovzgojnem in uravnem pogledu.

V reko je padel 5letni Viki Kovač iz Soštanja, ko se je igral ob 1 m globoki strugi reke Pake. Ko so ga

Šivalni stroji

najnovejši letošnji modeli
v največji izbiri napredaj
po neverjetno nizkih
cenah

NOVA TRGOVINA

TYRSEVA (DUNAJSKA) CESTA 36
nasproti Gospodarske zveze

potegnili iz vode, je bil deček že mrtev.

Zetu je odsekal nos in zažgal hišo 60letni viničar Zemljčič v llovu pri Ljutomeru, ker je bil ljubosumen na svojo 60letno ženo. Po zločinu je pobegnil in izvršil samomor.

S sekuro je razbil glavo 13letnemu sinu posestnika Franca Arzenška iz Škofje vasi pri Celju neki fant, ko ga je po nesreči udaril po glavi. Dečku je počila lobanja in so ga morali odpeljati v celjsko bolnišnico.

Pobegnil je iz zapora okrožnega sodišča v Celju 26letni šofer Anton Bianchi. V jeti bi moral presedeti dve leti in pol. Vlomil je v pazniško sobo, potlej pa skočil iz prvega nadstropja in zbežal.

Ogenj je uničil domačijo posestnika Josipa Smida iz Nove gore pri Slovenski Bistrici zaradi slabega dimnika. Škode je za svojih 30.000 dinarjev.

Financarji so ustrelili 18letnega tihočapca Jožeta Maučeca, ko se na meji pri Lipi ni hotel ustaviti na njihov klic. Pri njem so našli samokres, 10 kil saharina in 80 zavojčkov kvart.

Zakrinkana razbojnika je pregnala pogumna logarica Horvatova iz Bukovnika v Prekmurju. Namesto denarja je privlekla na dan puško in sprožila proti razbojnikom, da sta prestrašena pobegnila.

Mrlja je našel v svoji stelji posestnik Andrej Sifrer iz Stare Loke. Obisti so ugotovile, da je bil mrtev 35letni berač Anton Podobnik iz Zirov. Moža je bila zaradi preveč zaužitega alkohola zadela kap.

Po nesreči je ustrelil sosedovega sina posestnik Matevž Rožman iz Podlehnik pri Ptuj, ko je na dvorišču preizkušal samokres. Strel je 16letnemu Janezu Trafllu petkrat prestrelil čreva tako da je nesrečnej v strašnih mukah izdihnil.

V drevo se je zaletel z novim avtomobilom inž. Peter Keršič iz Maribora. Trčil je s takšno silo, da si je razbil željst in zlomil levo nogo. Ostali v avtomobilu so odnesli zdravo kožo.

Z zažaranim zakladom je izvajal denar od kmetov cigan Dušan Nikolić iz Cepina. Kazal jim je polno vrečo bankovcev, ki se jih cigani ne smejo dotakniti in jim obljubljal zažaran denar, v zameno je pa zahteval njihovega. Zdaj ga sodi osiješko sodišče.

OKVIRJI

SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

Listek »Družinskega tednika«

Zakaj so šli narazen?

Pet sličic
izpred vele mestnega sodišča

»Dolžnost je kakor davek...«

Praga, marca

»Rad priznam, gospod sodnik, da sem svojo ženo zamenjal. Čeprav je izredno dobra ženska. Mislim, da bi težko dobil v tem mestu tako popolno ženo, kakor je ona. Dobra, vdana, redoljubna, obzirna, ljubezniva — kar hočete! Ničesar ji ne morem očitati — ničesar! Razen enega: da z njo ne morem več živeti. Pri najboljši volji z njo ne vzdržim več!«

»Ali je pred zakonom niste poznali? Navadno so ljudje vendar nekaj časa zaročeni!...«

»Pet let sva se poznala. Bila sva eno srce in ena duša. Skratka, bila sva neolčljiva. Vsak dan sem ji nosil cvetlice in čokolado. Ne smem niti misliti na to! Toda od trenutka, ko sva se vrnila s poročne urada — ko da bi odrezali! Imel sem občutek, kakor da me duši. Ko sem se vračal domov, sem imel isti občutek kakor takrat, ko sem kot majhen deček hodil v šolo: slutil sem pač, da mi dobro hočejo — a srecen? ... Ne, srečen se zdaleč nisem bil. Moja žena kajpak prav tako ne. A njej to ni šlo do živga. Ni utegnila misliti na čustva. Imela je preveč dela. To, kar

imenujemo ljubezen, je v njej spriče sedanjih razmer nekako odmrlo. Namesto tega se je zatekla, da se tako izrazim, k umetnemu, odpornejšemu, grobejšemu nadomestku: k čutu dolžnosti. Dolžnost... že beseda je takšna, da kar zbode v srce... Tebe in druge... In res me je vselej, kadar sem pogledal svojo ženo, zbudilo v srce. Tako sem se tudi sam navadil nadomestka za ljubezen, nadomestka za neposredna čustva: hvaležnosti, spoštovanja, občudovanja, prizanesljivosti, potrpežljivosti in podobnega... Tudi z nadomestkom človek nekaj časa živi. Dokler lepega dne ne spozna, da sploh nič več ne živi in da je prav za prav mrtev. Zgolj od dolžnosti noben človek ne živi. Potrebna je, da, kakor so davki potrebni... Skratka: včasih sem zbežal iz zakona, kakor sem kot majhen deček včasih zbežal iz šole. In tako se je najin zakon razbil. In zdaj bi se rada ločila...«

Večen delavnik

»Da, res je, svojemu možu nisem bila zmerom zvesta. Ne, ni on kriv. Saj je dosti boljši od drugih, dostojnejši je in — Bog mi greh odpusti! — tudi zalši. V drugega se nisem ravno zaljubila. A tujec je vse kaj drugega. Z njim se počuti človek bolj svežega, njelega, lahkega. Z možem moram zmerom govoriti samo o denarnih zadevah, o gospodinjstvu, perilu, plinu... Človek neprestano misli samo na to in če se kdaj zasmeeš, se takoj nato spet zresniš, ker se ti oglasi vest. S tujcem pa plešeš in se zabavaš dosti bolj neprisljano. Pri mojem možu je bilo kajpak isto kakor pri meni. Tudi on bi rad kdaj zatislil oči in ne mislil na nič. Kdor

ves dan gará, morebiti to celo potrebuje. Dan za dnem nič drugega kakor delavnik — kdo naj to do konca vzdrži! Vsega so kriva samo leta najinega znanja pred poroko. Takrat je bila zmerom nedelja in mislila sva, da bo večno tako. Zaroke bi morali uradno odpraviti. Ali takoj skóči v mrzlo vodo ali pa sploh ne!«

Zakonski diktator

»... Ali ne bi mogli zakonci mirno živeti, ne da bi drug drugega tirinizirali? A ne — pri mojem možu mora zmerom njegova veljati, drugače bi mislil, da ne nosi hlač... Komaj opazi, da mi kakšna stvar ni po volji, že mi jo vsili, naj bo še tako neumna. Nekaj časa človek potrpi — zaradi tako imenovanega »ljubege miru«. Ko pa vidiš, kako zakon čedalje bolj rine v prepad, udariš vendarle s pestjo po mizi, ali se pa kako drugače postaviš po robu. Nekeč se vrata zmerom zaprte sobe vendar odpro! In potem se opajaš v maščevanju...«

»Če ne prenesete, da vam nekdo kaj reče — zakaj ste se potem sploh poročili? Nekdo mora vendar biti gospodar. In boljše je, če je mož. Saj je močnejši...«

»Da, a le prepogosto ubere napačne strune. Gospodovalec je bolezen kakor vodenica ali pijanstvo. Takšen možki se naj poroči s kakšno slaboumnico in naj se znaša nad njo, kolikor ga je volja. Pametna ženska ne potrebuje krotitca. Sama bo brez nje ga lažje opravila z življenjem...«

Med se kmalu polžiš!

»Ne, res ne vzdržim več, gospod sodnik! Prav gotovo ne more iti več tako dalje. Ne trdim, da bi se bila

moja žena v zakonu spremenila. To ravno ne. Časi so se spremenili in sam sem se spremenil. Vse se spreminja, le kamen ostane, kar je. Samo moja žena je ostala takšna, kakršno sem vzel. Tega ne prenesem. Prav rad bi bil v peklju, a če tam neprestano cvro in pekó in trpiščijo in vreseč in ničesar drugega ne počno, bi se tudi tega naveličal. Tudi najlpše reči izgube svoj čar, če ni nič spremembe.

»Prav tiste lastnosti, ki so me prej pri moji ženi očarale, me zdaj že dolgo dražijo. Govori na primer nekoliko s tujim naglasom, rabi besede, ki jih v našem jeziku ni, ali jih pa vpleta tja, kamor ne spadajo. Spočetka me je to očaralo; zdlo se mi je tako novo, kakor če bi poslušal žensko, ki je prvič odprla svoj kljunček. Čudovito je bilo! Danes se mi ne zdi več čudovito, danes me samo še draži. Nesramno se mi zdi, da si upa tako govoriti. Le kako se predrznel!

»Ali pa: na klavirju Vam zaigra neko skladbo, neko samo po sebi čedno koračnico — bumtamtam, bumtamtam, bum! Nekoč se je je naučila in živ krst je ne igrata tako kakor ona. Očaran sem obsedel, ko sem jo prvič slišal, tako sem bil zamaknjen, da bi mi lahko kdo denarnico izkamenil iz suknjiča, ne da bi kaj vedel. Zdaj pa že nekaj let poslušam to koračnico — bumtamtam, bum! Ničesar drugega se ni naučila! Človek bi zblaznel!

»Ali pa: ima lepe temne oči, ki sem se vanje zaljubil in ki sem jih bogve kolikokrat opeval. In te oči, iste oči so danes zame, ker niso nikoli spremenile svojega izraza — oprostite trdo besedo — kravje oči. Zato je zdaj za nič na svetu ne maram več...«

Oh, ti jeziki...

»Z možem sva se poročila iz vroče ljubezni. Zmerom sva govorila: moj Bog, kaj nama mar ljudje; naj si razčehnejo željst, če hočejo! Glavno je, da se midva tako dobro razumeva. Naj rečejo tisočkrat, če hočejo, da prav za prav ne spadava skupaj, češ da je moj mož tako izobražen gospod, jaz pa iz tako preproste družine doma — kaj nama to mar! Prav nič! Sklenila sva, da bova živela čisto sama zase, kakor na kakšnem otoku, v večnih medenih tednih. To je pa kajpak tako neumno, kakor če bi si dve ribi na lepem izmislili, da hočeta živeti v hribih. Človek plava pač v vodi z drugimi ribami; to se ne da spremeniti. Ali pa, če hočete, ker sva človeka, z drugimi ljudmi. Kar so govorili, da celo, kar so mislili, nama je neprestano brnelo okrog ušes. In ljudje so takole govorili in mislili: smešen zakon. Ta dva človeka prav toliko spadata drug k drugemu kakor slamačja v cerkev. Nič ni zaleglo, če sva si mašila ušesa in sama sebe slepila, da sva pač izjem pod soncem. Slišala sva kljub temu vse skozi zamašena ušesa in čedalje bolj spoznavala, da imajo »ljudje« prav. Saj spadava na koncu koncev tudi midva med »ljudi«, čeprav bi se postavila na glavo in mislila z nogami. Tako sva počasi otopela, čeprav sva se včasih zdrnila kakor iz sna in poskušala izmamiti nekdanje lepe zvoke iz strun. V resnici je pa rasta najina zagrenjenost, in midva sva bila proti njej brez moči. Zgodilo se je, da sva si v obraz zalučala vse, kar sva mislila drug o drugem. Med nama je vstalo sovraštvo, z nama gre navzdol, navzdol... Oba čutiva, da morava drug drugemu črniti prostost.« (Po »Prager-Tagblattu«)

»Kaj pa že spet imata?«
»Mama, Janez in jaz sva se igrala Adama in Eno in Janez je jabolko zares pojedel!«

Pod avtomobil je padel 28letni ključavničar Andrej Novak iz Maribora, ko se je peljal s kolesom. Na križišču je prišel pod avtomobil in obležal s hudo rano na glavi in s presekano željuzjo.

Orožniki so prijeli 37letnega Džemala Dželavića, nevarnega mazača, ki se je izdal za učenca zdravnika Sadika Sadikovića iz Ljubuškega.

Dva neznanca napadala sta zlomila obe roki 30letnemu posestniku vinu Josipu Moškoni iz Podsrede pri Celju, ko se je ponoči vračal iz vinograde domov.

Tri prste je odsekal svojemu triletnemu bratcu sin kočarke Gaberškove iz Rogaske Slatine. Nesreča se je pripetila pri igranju.

Z motiko je prebil lobanjo Jože Glavič, mlinar iz Stare vasi pri Škocjanu, 24letnemu Alojzu Zagarju. Glavič je udaril Zagarja zato, ker ga je Zagar v svoji pijanosti začel izzivati in klovutati.

Kraljica Marija je hotela deveti hčerki revnega kmeta Teroljuba Ninkovića v Brodski. Novorojenki je Nj. Vel. kraljica Marija podarila zlato verižico s križem in zlato uro.

45 kil tehta 34letna hčerka kmeta Mata Mačkuta iz Vodice pri Šibeniku. Dekletce je močno razvito in tudi umsko nadkriljuje otroke enake starosti.

Življenje si je hotel vzeti Vlado Smiljanec, upravitelj ljudske šole v Mrkonjić-gradu. Najprej se je s sekuro tolkel po glavi, potem si je prerezal žile na rokah, a ker še ni umrl, je hotel skočiti skozi okno, pa se je zaradi slabosti zgrudil na tla, kjer ga je našel sluga in ga poslal v bolnišnico.

Avto ga je ubil. Ko je 60letni Vinko Brezovnik iz Celja s parom konj peljal kamenje, je zadel vanj avtomobil in ga vrgel na hladilnik. Brezovniku je počila lobanja in je v bolnišnici umrl.

Zaradi 15 dinarjev sta se strela dva cigana pri vasi Vagovini v belovarškem okraju. V pretep se je vmešalo 15 ciganov in ciganek. Vsi so lažje ranjeni, en cigan je pa obležal mrtel. Z nožem je zabodel zapeljivca svoje hčere kmet Ilije Srečič v vasi Bingule pri Sremski Mitrovici. Povabil je zapeljivca, gostilničarja Milenka Brašanca v hišo na razgovor in nato z njim obračunal.

Svojo hčer je hotel maščevati 72letni Kosto Fogaraš iz vasi Sv. Mihajla in je zato streljal na neko poštarico, ki je njegovi hčeri prevzela moža. Hči se je zato zastrupila in je bila po starškem mnenju samo poštarica kriva njene smrti. Starčkov strel k sreči ni bil smrten.

Štirikrat se je zabodel v prsi 25letni Schöber iz Studencev pri Mariboru, ko je šel po cesti mimo službojočega stražnika. Stražnik je takoj poklical rešilni avtomobil in so obupanca odpeljali v bolnišnico.

Preužitkarice je umoril Jazbinšek Alojz iz Ajdovca pri Žužemberku. 60letni Mariji Koželjevi je spodmaknil lestev, ko je šla v senik in hotel

.....

»Zaprl si me, ker sem z avtom prehitro vozil. In tebe?«

»Jaz sem pa prepočasno vozil!«

»Človek božji, to pa vendar ni kaznivo!«

»Včasih tudi, avto sem namreč ukradel.«

tako fingirati nesrečo. To se mu pa ni posrečilo in so ga orožniki že aretirali.

Avtomobil je trčil v kolesarko, 25letno Franciško Ogrinčevico iz Podgorice, delavko tobačne tovarne. Peljala se je v Ljubljani po Bleiweisovi cesti v službo. Sunek je Ogrinčevico vrgel na rob hodnika, kjer je obležala nezvestna.

Konj je odgriznil palec 70letnemu posestniku Janezu Ulčarju iz Zgornje Besnice v litijem okraju. Mož je tlačil konju v usta kruh, da bi ga spravil pokonci, ker je padel.

Lisica je napadla neko posestnico iz Gruškovja pri Ptuj, ko je šla poditi iz kurnika. Vgriznila jo je v gornji del roke; posestnica je morala iskati zdravniške pomoči.

Cirkularica je odtrgala prste na desni roki 29letnemu delavcu Francu Razpetu iz Jesenice. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Dve smrtni žrtvi je terjkal požar v delavski baraki v gozdu Lekeniku pri Sisku. Dočim je bil en delavec takoj mrtel, sta bila dva hudo opečena in je eden opeklinam že podlegel, drugi se pa še bori s smrtjo.

Od doma je pobegnila 27letna Marija Kotarjeva iz St. Ruperta na Dolenskem. Doma je pustila 6 mesecev starega otročička in moža. Zakaj je zapustila dom, še ne vedo.

Štiri nemške balone je našel kmet Gal v gozdu pri vasi Delova blizu Koprivnice. Na balone je bila privezana nemška dopisnica s prošnjo, naj bi najditelj napisal nanjo, kje in kdaj je našel balone, in dopisnico odposlal na določeni naslov; koprivniško okrajno načelstvo je prošnjo ugodilo.

Trgovca s konji je ubil gonjač Branko v gozdu Dvorište v občini Vrbovec na Hrvaškem. Do zločina ga je najbrže pripravil pohlep po denarju, ker je imel trgovec Stankić pri sebi 10 tisoč dinarjev.

Smrtno se je ponesrečil sprevodnik brzotovornega vlaka France Martinšek iz Kresnice. Na progi med Logatcem in Borovnico je zaviral kar tri vozove hkrati in padel pod kolesa. Bil je takoj mrtel.

Od lakote je tri tedne umirala v svoji sobici v Sarajevu 34letna služkinja Fanika Rajkova, doma iz daruvarske okolice. Ker jo je njena gospodinja obdolžila tatvine in ji napisala v poselsko knjižico, da je nezanesljiva, je ostala brez kruha in v sobici čakala smrti. Zda so jo rešili in prosijo, da bi se je kdo usmili.

Pri kopanju vodnjaka se je ponesrečil Jožef Čeh iz Krčevine pri Ptuj. Zemljo iz vodnjaka je spravil v železno posodo, ki jo je s škripcem vle-

Zjutraj seveda, posebej pa zvečer:

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Zamrmral je tudi neki čin: če sem prav razumel, rezervni narednik... Potlej je imel daljši govor. Govoril je o kajenju, ki je za takšnega človeka, ki pokadi na dan toliko cigaret kakor jaz, draga šala. Postajal sem nestrpen. Naposled po polurnem govorjenju, je prešel na pravi namen svojega obiska.

»Svoj potrošek za cigarete lahko pri meni silno zmanjšate. Kila tobaka stane samo osemdeset pengov...«

»Ali prosim...«

»Vem, reči hočete, da se neradi ukvarjate s polnjenjem cigaret. Po-slab vam bom neko delarko, ki vam bo cigarete nabasala tukaj v stanovanju...«

»Ali prosim...«

»Moj tobak je boljši od najboljšega, ki ga kupujete v trafikah. V današnjih gospodarskih razmerah moramo štediti. Moj tobak je pa dejansko cenejši...«

Ko sem naposled prišel do besede, sem mu razložil, da si za zdaj ne mislim nabaviti večje količine tobaka, kar je živahno obžaloval. Prosil me je za uslugo, naj mu priporočim kakšnega stranskega kadilca izmed svojih znancev. Nikomur ga nisem hotel obesiti na vrat; ko sem pa videl, da se ga drugače ne bom mogel odkrižati, sem mu povedal naslov svojega prijatelja-zdravnika (to me bo klet!).

Prekupčevalec tobaka se je lepo zahvalil in odšel. Popoldne je pa zavonil telefon.

»Halo, Laci, ali si ti?« je vprašal moj prijatelj-zdravnik. »Danes je bil pri meni tvoj tovariš iz vojne...«

»Kateri?«

»Tisti, ki si bil z njim dolgo let na fronti...«

»Kdo pa je to?«

»Algernon Tahy... tvoj nekdanji po-veljnik. Kupil sem od njega tebi na ljubo dve kili tobaka za 160 pengov...«

Osebnosti

Umrli so: V Ljubljani: Blaž Kristan; Franci Goršič; Ignacij Lah, častnik v pok.; Marija Arničeva, upokojenka tobačne tovarne. V Celju: 25letni J. Krašovic, krojaški pomočnik; 63letna preužitkarica Elizabeta Kokova iz Smartnega ob Paki; 23letna Marija Pirnatova, frizerka iz Laškega; 85letna Neža Srabčanova, zasebnica; 19letna Marija Einsiedlerjeva, kočarjeva hči iz Ljubčane pri Celju; 33letni Ivan Bukovec iz Kostrivnice pri Kalobju. V Mariboru: 12letni Anton Korošec, sin lovskega paznika; 22letna Avguštna Stravsava, žena nastavljen-

Negovana in lepa
kljub naporu dela!

**ELIDA
KREMA
IDEAL**

zaradi dodatka hamamelisa polepsa polt

Brezposelni pa odgovori:

»Tisto pa ne; že tri leta nič ne delam, pa kar dobro živim. Jesti in prenočišče dobim, tu in tam pa še kakšen dinar, da imam za šnopa.«

Prisluškovalec.

Službo dobi

V začetku januarja sem brala v ljubljanskem dnevniku oglas, da dobi službo uradnica z nekaj prakse. Nastop takoj.

Za razpisano službo sem se zanimala in poslala ponudbo s sliko, ki je bila zaželeno. Prosila sem, da se mi v primeru neugodne rešitve slika takoj vrne. Od tega sta pa pretekla že dva meseca, pa še nimam nobene odgovora. Tudi slike ni od nikoder, kljub ponovni prošnji, naj mi jo vrnejo.

Mislím, da bi bilo umestno, če bi oglaševalcem kako gledali na prste, da ne bi poštenih ljudi vlekli za nos.

Prizadeta.

O vajenkah

Namen mojega članka je opozoriti gospode mojstre, ki dopuščajo, da njihovi pomočniki v modnih salonih kvarno vplivajo na mlade vajenke, in sicer z nemoralnim govorjenjem, neslanimi šalami in podobnim. Naj takšni pokvarjenec ne mislijo, da je vajenka primorana poslušati ogabno govorjenje zato, ker mora biti poslušna in ubogljiva. V takšnih primerih je na mestu, da jim lastnik odločno prepove netaktnosti, ne pa da molči in se za pultom še sam reži neslanim opazkam svojih uslužbencev. Kljub temu se pa to danes žal pogosto dogaja.

Vajenka.

Ali je to prav?

Tovarna papirja v Domžalah ima v službi mojstra, ki ni naš državlján. Vsi drugi mojstri, ki so naši državljani, še kolikor toliko razumejo naše delavstvo in tudi delavstvo je še precej zadovoljno z njimi, ta mojster pa, ki uživa gostoljubnost naše države, ne razume ali pa noče razumeti našega trpečega delavstva. Pritožbe so na dnevnem redu, toda naše mirno delavstvo se ne upa pritoževati pri podjetju, pač pa toži le tovariš tovarišu. Zato je tudi razumljivo, da o tem nič ne vedo merodajni faktorji, ki bi lahko odstranili to tiranijo in poniževanje našega delavstva.

Podjetje pa molči... kdo bi se pritoževal, če je zanj dobro. Delavstvo pa bo še naprej sprejemalo dobrote tega gospoda in bo čakalo, če se mu bo morda kdaj omehčalo srce, če ga sploh ima.

Prizadeti.

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zobna pasta

Chlorodont-zob

Landru, Haarmann, Kürten — Weidmann

Senzacionalen proces v Parizu

V isti dvorani, kjer so pred 17 leti sodili Landruja, se te dni zagovarja zverinski morilec Weidmann, vampir iz Frankfurta

Prejšnji petek se je pred versajsko poroto začela razprava proti zverinskemu morilcu Evgeniu Weidmannu, Nemcu iz Frankfurta, ki se je na Francoskem preživljal z denarjem svojih žrtev. Razprava bo trajala 14 dni; vrši se v isti dvorani, ki je bila pred 17 leti priča zloglasne Landrujeve afere. In da bo podobnost še večja: kakor Landruja zagovarja tudi Weidmanna de Moro-Giafferri, najslavitejši kazenski advokat na Francoskem in zagovornik v vseh tistih procesih, ki se jih ne upa prevzeti noben drugi odvetnik, dobro vedo, da bi samo čudež rešil obtoženca. In Moro-Giafferriju stoji ob strani še 13 odvetnikov...

Razprava zbuja seveda silno zanimanje, ne samo na Francoskem ampak tudi drugod. Nič manj ko 84 žurnalistov z vsega sveta bo dan za dnem sledilo poteku razprave; celo iz Amerike so se poročevalci nekaterih listov pripeljali nalašč zaradi tega procesa v Pariz.

Weidmannov kriminalni roman

Evgen Weidmann

Morilca so razkrinkali čisto slučajno: na njegov sled jih je spravila posetnica, ki so jo našli med papirji umorjenega zemljiškega prekupčevalca

Weidmann pred versajsko poroto. Na levi: Njegov glavni zagovornik, najslavitejši francoski advokat de Moro-Giafferri.

Lesobra. Na posetnici ni bilo napisane neke drugega kakor: »Schott, 10, Avenue du Parc Impérial, Nice«.

Lesobrovo truplo so našli 28. novembra 1937, v neki vili v okolici Pariza, ki je bila na prodaj. Toda policija se je kaj hitro prepirala, da ni Schott v nobeni zvezi z Lesobrom, kajti v usodnem času se sploh ni ganil iz Nice. Kako je prišla njegova posetnica med umorjenčeve papirje, si ni znal pojasniti; šele po daljšem premišljevanju se je spomnil, da jo je nekoč poslal svojemu nečaku, Fritzju Frommerju, nemškemu političnemu beguncu, živemu v Parizu.

Ko so začeli polzvedovati po Frommerju, so na njegovem stanovanju izvedeli, da je bil to spodoben in miren človek, da se je preživljal s prodajo ovratnic in da je pred tednom dni na lepem izginil... Tudi njegovi sorodniki že več dni niso ničesar slišali o njem. Njegova teta se je pri zaslišanju spomnila, da ji je nekaj dni poprej pripovedoval o svojem prijatelju Sauerbreyu. Rekel je, da ima mož v Saint-Cloudu neko vilo v najemu in da ga je pred kratkim povabil k sebi; poznata se še iz frankfurtskih zaporov. Odtlej teta svojega nečaka ni več videla...

Sauerbrey? Vila v Saint-Cloudu? Tudi Lesobra so našli umorjenega v neki vili v istem pariškem kraju. Toda v policijskih seznamih prebivalstva ni bilo nobenega človeka tega imena, ki bi stanoval v Saint-Cloudu. Pač je pa v bližini stanoval v neki samotni vili mlad človek, Karrer po imenu. Vila se je imenovala »La Voultée«. Dva izmed najspretnjših pariških kriminalnih nadzornikov sta dobila naročilo, da preiščeta to vilo...

Aretacija

8. decembra 1937, popoldne sta se nadzornika Bourlain in Poignant napotila proti vili. Hišna vrata so bila

Vampirjeve žrtve

Ko so začeli morilca zasliševati, ni tajil umora prekupčevalca Lesobra. Saj tudi ni mogel. Ze pri prvi preiskavi v njegovi vili so dobili umorjenčeve ključke in tudi ključke vile, ki so v njej našli Lesobrovo truplo.

V začetku je bil morilec kar cinično hladnokrvn. Prosto dušno je priznal, da je umoril Lesobra in da bi bil ubil tudi oba nadzornika, ki sta prišla

Spomladanski klobuček, ki so ga Francozinje obdovale na konjskih dirkah v Auteuilu pri Parizu. Modeli, ki jih pokažejo na teh tekmah, dajejo vsako leto smernice novi pariški modi.

ponj... Povedal je, da je Lesobra umoril zaradi tistih petih tisočakov, ki jih je slutil v njegovi denarnici.

Toda po nekaj urah zasliševanja je morilca minila njegova hladnokrvnost. Na lepem je zahteval: »Se nekaj drugega sem storil, nekaj tako strašnega, tako grozotnega, da se ne upam povedati... Dajte mi kos papirja.« In potem je napisal na listek: »Jean de Koven.«

Jean de Koven je bila ameriška plešalka, zelo mlado dekle iz premožne newyorške družine. Poletni 1. 1937, je prišla s svojo teto na obisk v Pariz. 23. julija je povedala svoji teti, da je spoznala prikupnega, mladega moža, ki govori angleški; rekla je, da pojde popoldne z njim na sprehod. Od tistega popoldne ni bilo mlade plešalke nikdar več na izpregled: izgini-la je za vselej pod stopnicami Weidmannove vile. Morilec jo je zadavil zaradi denarja: dobil je 800 frankov gotovine in za 480 dolarjev čekov. Policija je bila že obupala, da bo kdaj našla pogrešano plešalko in izsledila njenega morilca; zdaj, po Weidmannovi izpovedi so res našli truplo nesrečne mladenke na označenem mestu.

»Tudi svojega prijatelja Frommerja sem umoril...« je priznal vampir v človeški podobi. Fromer je bil siromak in Weidmann je vedel, da pri

Grofica Vera Fuggerjeva, žena bivšega avstrijskega kancerja dr. Schuschnigga, se misli s svojim možem preseliti na Bavarsko. Nemška vlada misli namreč Schuschnigga izpustiti.

njem ne bo našel dosti denarja. Toda imel je v žepu samo nekaj frankov, zato ga je ustrelil. Res je našel plen — celih 200 frankov. Njegovo truplo je zakopal v kleti.

A to še ni bilo vse. Policijski uradniki so morali zmerom iznova slišati besede: »Umoril sem...« Začeli so že dvomiti v resničnost njegovih izpovedi. Morebiti imajo opravka z enim izmed tistih patoloških tipov, ki iz nekakšne perversnosti same sebe obtožujejo? O, ne, Weidmann je govoril golo resnico. Sicer so pa tudi našli dokaze: trupla umorjenec, zakopana v njegovi vili. Ne, Weidmann ni patološki obtoževalec samega sebe in tudi ne priložnostni morilec. Weidmann spada med Landruje, düsseldorfске morilce in njim podobne izvržke: ubijanje mu je bilo poklic.

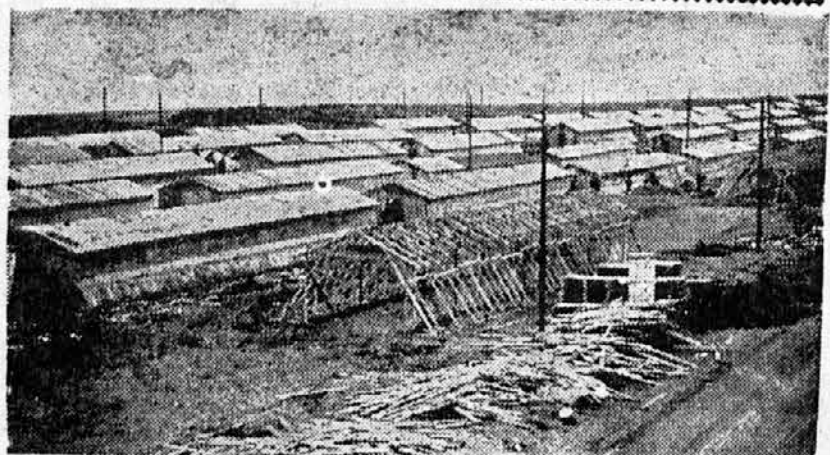
Njegova strahotna bilanca je tale: 18. junija je prišel v Pariz.

23. julija je umoril plešalko de Kovenovo.

6. septembra je spravil na drugi svet šoferja Josepha Couffya. Najel ga je za vožnjo na Riviero in ga med potjo ustrelil v hrbet kakor steklega psa. Njegov plen: 1500 frankov. Polastil se je tudi šoferjevega avtomobila, ga dal prepleksati in si z njim poliskal novo žrtve.

4. oktobra je namreč z avtomobilom peljal mlado Janino Kellerjevo iz Strasbourga v Vichy, kjer naj bi dobila službo vzgojiteljice. S časopisnim oglasom jo je bil izmamil v Pariz, češ da ji je priskrbel službo. S prijateljem Millionom, ki sedi zdaj poleg njega na zatožni klopi, jo je peljal v Vichy, toda med vožnjo jo je ustrelil in jo zakopal v neki votlini.

16. oktobra je ubil impresaria Rogerja Leblonda, ki je dal v časopis

V južnofrancoskem departmanu Vzhodni Pireneji građe taborišče za tiste španske begunce, ki se ne bodo mogli ali smeli vrniti na špansko.

oglas, da potrebuje finančnika za svoje podjetje. Izvabil ga je v svojo vilo in ga tam umoril, potem ga je pa skupaj s svojim pajdašem Millionom zavil v odejo in ga odpeljal v Neuilly. To pot je bil plen nekoliko večji: 5200 frankov v gotovini, zapestna ura in polnični svinčnik.

In potem: 20. novembra je prišel na vrsto njegov prijatelj Frommer (plen: pihih 200 frankov), in teden dni nato Lesobre.

Sokrivci

In njegovi sokrivci? Ali niso morda zgolj njegove žrtve, le v drugi obliki? To bo pokazala šele razprava.

Njegov najozji pajdaš Million je bil prica vsaj dveh umorov, če mu ze ni pri njima pomagal. Prav tako sta vedela za njegov zverinski »poklic« Millionova ljubica Colette Tricotova in Jean Blanc, prijatelj vseh treh. Njihovo sokrivdo bo ugotovil šele proces. V glavnem gre za Millionovo glavo, kajti Weidmannova je že davno izgubljena. Zanimivo je, da je hotel

Posebno pazite kaj bolnik pije!

Če Vam je le mogoče,

daite mu za zdravje in užitek čim česče najboljšo naravno mineralno vodo

ono z rdečimi srci

Če sami bolečate ali se ne počutite dobro, zahtevajte naš brezplačni prospekt v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju.

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

morilec najprej svoje prijatelje zagovarjati, zdaj se pa zdi, da je njegova edina želja, da bi ga v smrt spremljal prijatelj Million, čeprav le-ta trdovratno vse taji.

Star mož in mlada žena — to ne gre skup!

Bukarešta, marca

V mestu Sibinu v Romuniji je šel upokojeni polkovnik Karol Divisari prostovoljno v smrt.

75letnik se je bil poročil z izredno lepim dekletom, ki je bilo ravno za 50 let mlajša od njega. Stari polkovnik je oboževal svojo mlado ženo, potem je pa nekega dne izvedel, da ga vara, in tega ni mogel prenesti.

A njegova ljubezen se tu ni ustavila. Zapisal je namreč nezvestnici vse

svoje premoženje in ji v poslovnem pismu želel vso srečo v življenju. Pisal ji je, da ji iznevere ne očita, ker se mu zdi zaradi velike starostne razlike med njima popolnoma naravna. V smrt gre samo zato, ker ne bi mogel prenesti ločitve in ker ve, da ne bi imel srca, terjati od nje zvestobo.

40 let med avstralskimi divjaki

London, marca

Pravijo, da so Angležinje prenapete ženske in da hrepene po nenavadnih doživljajih in nevarnih dogodivščinah. Toda še danes nihče ne ve, kaj je napotilo časninkarko Daisy Batesovo, da je šla l. 1899, v avstralsko divjino in se šele zdaj, po 40 letih, vrnila v London, da prebije tu zadnje dni svojega življenja.

Vsi angleški listi obsirno pišejo o njenem dolgoletnem življenju med avstralskimi divjaki in o nenavadnih dogodivščinah, ki jih je tam doživela. Tako beremo med drugim, da je naučila divja plemena, kako je treba zemljo obdelovati, živini streci in otroke vzgajati. Večkrat je pa tudi po osemnajst ur presedela v sedlu, ko je gonila črede divjih bivolov.

Kmalu po prihodu v Avstralijo je nekega dne izvedela, da izpostavljajo domačini bolne starčke in tudi druge bolnike v pragozdu, da prepuščeni samim sebi umro brez hrane in nege. Angležinja je skušala odpraviti ta rečloveški običaj, in res njen trud ni bil zaman. Najprej je naučila ženske, kako je treba ravnati z bolniki in stariimi ljudmi in kako jim je treba pomagati. Odpila je celo nekajkrat zasilno bolnišnico. Stari običaj se je začel počasi izgubljati in danes ni nič več bolnikov in onemoglih starčkov v avstralskih pragozdovih.

Najzanimivejši doživljaj Mrs. Daisy Batesove v Avstraliji je bilo po njenem lastnem pripovedovanju srečanje s starim, bolnim in zapuščenim domačinom Doviem, ki ga je njegovo plemo, ko je zbolel, prepustilo usodi v pragozdu. Imeli so ga namreč na sumu, da je ljudožerec in da je ubil in požrl več svojih bližnjih sorodnikov. Časnikarka se je zavzela zanj, ga sprejela v svojo bolnišnico in do smrti skrbela zanj.

Pa še mnogo drugih evropskih šeg in običajev je Daisy Batesova udomaćila med avstralskimi divjaki. Tako jih je navadila nositi obleko in jim dodelovala, kako strašna stvar je ljudožerstvo. Kadar je prišla lakota v deželo, si je pa na vse načine prizadevala, da je ljudem priskrbelo hrane.

Pogled na slovaško prestolnico Bratislavo. Na levi: češkoslovaški vojak.

Kako se je ameriški milijonar maščeval nad svojo ženo

Newyork, marca.

Ameriški milijonar Frank Duff Fraile, ki si je s prodajo žita v Čikagu napravil velikanske denarje, v zakonu ni bil srečen. Njegova žena Brand Williams Taylorjeva je bila kot hči bančnega ravatelja iz Montreala silno razvajena, zato ni čudno, da se z možem nista razumela.

Ko je Amerika stopila v vojno, je šel Frank prostovoljno v vojaške, ker je rajši ždel v strelskem jarku, kakor da bi moral dan za dnem poslušati žene pridige.

Zakonski pekel je trajal pet let. Leta 1924. milijonar ni več vzdržal in je rajši pobežnil od doma. Vsi čikaški časopisi so bili takrat polni poročil o njegovi ločitvi.

Mož je imel smolo, da se je tudi kupčijska sreča odvrnila od njega. Izgubil je na borzi lep del premoženja, nekaj mesecev nato se je pa ubil pri neki letalski nesreči. Ko so odprli oporoko, so videli, da jo je milijonar pošteno zagodel svoji ženi. Oporoka se je glasila:

»Vse, kar imam, zapuščam svoji hčeri Diani, a le pod pogojem, da ne bo nikoli obiskala svoje matere ali se z njo razgovarjala. Prav tako ji prepovem, da bi ji kdaj pisala ali sploh imela kakršne koli stike s sorodniki svoje matere. Če moja hči Diana prekrši le enega teh pogojev, dobi vse

moje premoženje vseučilišče Yale, kjer sem študiral.«

Pravijo, da je njegova žena omedlela, ko je izvedela, kakšno oporoko je napisal njen mož. Toda bistri odvtniki so v milijonarjevi poslednji volji kmalu našli »napako«. Rekli so, da oporoka ni veljavna, ker imenuje svojo hčer samo Diano, pozabil je pa na njeno prvo ime Brand.

Medtem ko si odvtniki belijo glavo, kako bi ovrgli neusmiljeno oporoko, razsipa bogata dedična na vse pretege očetov denar. Njena mati plačuje milijone za reklamo v časopisih, samo da na dolgo in na široko pišejo o njeni hčeri. Ko je prikratk predstavlila Diano newyorški družbi, je priredila enega največjih plesov, kar jih je videl celo razvajeni Newyork. Stal jo je v našem denarju skoraj tri milijone. Samo za odškodnine za kozarce, ki so jih gostje razbili, je plačala 70.000 din. Najela je več tucatov detektivov, da so pazili na nakit, ki se je lesketal na najlepših ameriških vratovih.

A ekscentrični milijonarki to še ni dovolj. Zdaj si na vse kriplje prizadeva, da bi spravila svojo hčer v Hollywood, med filmske zvezde. A to se ji najbrže ne bo posrečilo. Decembra leta 1940, ko bo Diana polnoletna, se bo pa na newyorškem sodišču bila velika bitka med Miss Fraissie in vseučiliščem Yalom, dedičema maščevalnega milijonarja.

»Filmski ravnatelj« — trgovec s človeškim blagom

Varšava, marca

Varšavska policija je pred kratkim prišla nekega Davida Zajcika, »filmskega ravatelja« in hkrati enega najrednejših in najboljših gostov varšavskih nočnih lokalov.

Ze pri prvem zaslišanju so ugotovili, da je Zajcik pustolovec na debelo in da ga je zasledovala že marsikatera evropska policija. Zanjda leta je živel v Varšavi kot filmski ravnatelj, ker se mu je na podlagi ponarejenih listin posrečilo dokazati, da je zastopnik neke ugledne francoske filmske družbe.

Kot filmski ravnatelj je jemal v službo lepa in mlada dekleta in jim obljubljal, da jim bo v drugih državah pripomogel do blestelih filmskih karier. Priskrbel jim je ponarejene potne liste in jih pošiljal čez mejo. Tam so jih pa namesto v ateljeje spravili v prekmorske kraje in jih prodajali v javne hiše.

Zdi se, da je Zajcik tako prodal več ko 100 deklet, ki jih pogreša poljska policija.

Nov ženski poklic

Bruselj, marca.

Pred kratkim smo dobile ženske nov poklic. Bolničarke niso redke, a najnovejša vrsta bolničark so tiste, ki obiskujejo svoje bolnike s padalom.

V skandinavskih deželah so »padalske« bolničarke navdušeno pozdravile. V prostornih, divjih predelih Laponske zelo primanjkuje zdravnikov in bolničark. Toda v zadnjem času so se v tem pogledu razmere dosti popravile, in sicer ravno po zaslugi padal. Švedsko ministrstvo za ljudsko zdravje je celo izdalo uredbi, da morajo vsi letalski zdravniki napraviti tečaj za

skakanje s padalom. Kajti prav na Laponskem je z letalom težko pristati, posebno v viharju in nevihti.

Novi poklic si je izmislila Belgijka Susette O'Nillova, ki je o svoji zamisli povedala tole:

»Leta 1936. sem neke brala, da v neprehodnih afriških predelih oskrbujejo odprave takih, da jim vse potreb-

ščine, naj bo že živež ali zdravila, spuščajo na tla s padalom. Tako mi je prišlo na misel, da bi bolničarke, obložene z ovojji, cepivi in zdravili, prav tako lahko s padali prišle do bolnikov in jim pomagale. V začetku se mi je sicer zdelo, da bolničarka ne bi mogla nadomestiti zdravnika, posebno ne kirurga. A preprečila bi vsaj zastupitev rane ali ustavlila krvavitev, dokler ne bi bolnika prepeljali do najbližjega zdravnika.«

Bolničarke s padali bodo pa v alpskih krajih lahko pomagale tudi vodnikom pasjih vpreg, če bi jim zameti preprečili takojšnjo vrnitev.

Balon — ženitni posredovalec

Varšava, marca

Neka asistentka Tehničnega zavoda v Varšavi je spustila v zrak poskusni balon s pripravami za merjenje. Razen teh priprav je pustila v balonu tudi listek s svojim naslovom in sliko, zraven je pa napisala, da bi se rada poročila s prikupnim miadeničem.

Te dni je balon padel v vinograd nekega veleposelnika v Tokaju na Madžarskem. Slika mlade asistentke je madžarskemu magnatu tako ugnjala, da se je pri prči odpeljal v Varšavo in se zaročil z iznajdljivim dekletom.

Bogat odvetnik in njegovi dve tajnici

London, marca

Nekoč zelo znani londonski odvetnik g. Arthur Pell-Nash je preteklo leto obesil svoj poklic na klin in se umaknil v zasebno življenje. Stari gosposod je pred nekaj dnevi slavil svoj 73. rojstni dan; v svoji dolgoletni praksi si je prislužil več ko 300 milijonov din.

Njegovi mnogoštevilni sorodniki že zdaj, ko odvetnik še živi, ugibajo in računajo, kaj bodo počeli z ogromno zapuščino, ko bo stari umrl. To je pa prišlo Pell-Nashu na uho, zato je

Pranje je postalo cenejše!

Sedaj pač lahko vsaka gospodinja pere s Persilom in Henkom ter tako izkoristi vse prednosti, ki jih nudita oba pralna pripomočka. Po danih navodilih, natisnjenih na vsakem zaviti, dosežete brez mučnega miljenja perilo belo kot sneg. (Nobenega drgnjenja več).

Persil in Henko

Jamčita za presenetljiv uspeh!

sklenil, da ne bo svojim sorodnikom zapustil niti pare.

Dolgo je odvetnik premišljeval, kam bi po smrti s svojim velikim premoženjem. Naposled se je domislil, da bo z njim osrečil svoji siromašni tajnici, ki sta mu toliko let zvesto služili. Dobro vedoč, da bodo sorodniki skušali ovreči oporoko, če bi svoje premoženje zapustil sirotama brez tehtnega razloga, je tedaj uganil, kako bo naredil, da bo njegova poslednja volja obveljala.

Oženil se je s starejšo izmed svojih dveh tajnic, vdovo MacGleenovo, čez mesec dni »zakonskega življenja« se je pa od nje ločil in ji zapisal polovico svojega imetja. Potlej se je takoj poročil z mlajšo tajnico, 30letno miss Joano Listrovo, in njej bo po smrti zapustil ostalo polovico premoženja.

Zdravnik, ki ordinira samo ponoči

Praga, marca.

Neki praški zdravnik je prišel na svojevrstno misel, ki je najbrže edin-

stvena v vsej Evropi. Že dve leti namreč ordinira samo ponoči. Za naslov in telefonsko številko mladega dr. Mychaskiva vedo vsi Pražani. Njegova ordinacija je zmerom polna pacientov in je ena najbolj obiskanih v Pragi.

Po večini ima zdravnik opravka s težjimi primeri, kajti v lažjih primerih ponoči ljudje ne kličejo radi zdravnika. Tudi posledice nesreč so njegova specialnost. Ker je pa hkrati tudi zobozdravnik, ima med svojimi pacienti pogosto ljudi, ki jim zobobol ne da spati. Vsekako je pa njegov uspeh dokaz, da je včasih dobro storiti drugače, kakor delajo drugi ljudje.

Milijonarka hoče spati v jetniški celici

Alžir, marca

Ob osmih zvečer je na policijskem komisariatu zapel telefon.

»Halo,« se je oglasil razburjen glas, »tu madame Baurelacova. Sem v hotelu. Pridite brž, mož me bo zaklal!« V hotelu sta policijski komisar in dva detektiva potrkala na neka vrata. Nič ne odgovorili.

»V imenu zakona, odprite!« Spet tišina. V sobi se ni nič ganilo. Šele čez nekaj časa so se vrata sunkovito odprla in iz sobe je pogledalo dvoje preplašenih oči.

Takoj zatem je madame Baurelacova že razlagala stražnikom:

»Poljakinja sem in sem stara 41 let. Težko sem si služila kruh, zato sem si poljskalo prijatelja, Arabca Ahmeda Latrasa, da mi je pomagal. Vse je šlo po sreči, dokler nisem na nesrečo zadel v alžirski loteriji premije 1.500.000 frankov. Takoj drugi dan sva s Ahmedom kupila avto za 90.000 frankov. Potlej sem dala Ahmedu 300.000 frankov. Dva dni nato sem si pa kupila hišo za 800.000 frankov.«

Nesrečnica je zajela sapo, potem je pa izdala to, kar je bilo glavno:

»Nekega jutra je Ahmed potegnil nož in mi zagrozil: »Če ne preprišes hiše name, te bom zaklal!« Potlej je odšel.« Odtlej živi madame Baurelacova v neprestanem strahu, da jo bo Ahmed ubil. Zato je tudi poklicala policijo in prosila policijskega komisarja in detektiva, naj jo zapro, češ da bo edino v zaporu na varnem pred pohlepni Arabcem.

Policija ji je res ustregla. Detektiva sta odvedla nesrečno milijonarko — ki pa danes ni več milijonarka, saj premore le še 30.000 frankov — v zapor in jo zaprla v jetniško celico, kjer je po toliko nemirnih nočeh prvič spet mirno prespala noč.

Novela „Družinskega tednika“

V odločilnem trenutku

Napisal Peter Gerhard

Bankir Rühle nikakor ni bil tako velik in tako debel, kakor se je zdel poleg svoje drobne žene. Samo za trenutek je bil mimogrede pristopil h gruči, ki se je v eni izmed stranskih sob zbrala okrog Aline. Tisti večer je bila očarljiva. Ali si je pa zato domišljjal, ker je to pričakoval?

Zvoki godbe, govorjenje, drsanje plesočih parov je udarjalo skozi odprta vrata.

»Kaj je nasprotje od cvetlice?« je vprašal ataše Kojoki. Njegovo tiho, a pretirano razločno govorjenje, njegov evinutno mehki bariton in zapetost njegovega nastopa so se podajale njegovim gracioznim gibom, njegovi gibčni postavi. Tudi če ne bi bilo te skrivnostne eksotičnosti, bi bilo razumljivo, da se je Alina na vrat na nos vrgla v dogodivščino.

»Stava je bila vendar drugačna,« je nejevoljna ugovarjala neka mlada dama. »Vprašanje se je glasilo, zakaj ni nikjer pri živih v navadi plesa, temveč samo pri ljudeh, čeprav ples nima nobene zveze z razumom in kulturo, temveč le z nagonom.«

»In odgovor je bil,« je smehljaje se menila Alina, »da je ples cvot strasti, preden kri zavre.«

Bankir se ni posebno trudil, da bi razumel razgovor. Pridušeno je nekaj dejal znanecu pri vratih in se

spot vrnil v salon. Ob takšnih večerih je vselej iznova občutil vso nevšečnost in abotnost gostiteljskih dolžnosti, čeprav zaradi svojega suhega dovtipa in svoje hvalevredne lastnosti, da je zmerom rajši poslušal, kakor pa govoril, ni veljal ravno za slabega družabnika. To pot je komaj prenašal ozašče izumetničene prijaznosti hinavskega namigavanja na razna razmerja. Vedel je, kaj sta si mislila njegova poslovna prijatelja zgoraj pri oknu, ko sta gledala blesteče urejene salone, čeprav ni slišal niti besedice: »Čim bolj je kdo pri koncu, tem razkošnejše večere prireja.«

Ali mar nista imela prav? Z nadčloveškim naporom je katastrofo itak že vse predelogo zadrževal. Zdaj ga imajo že mnogi v precepu. Če bi bil o pravem času pogledal resnici v obraz in izvajal posledice, bi bil morebiti preprečil najhuje. Morebiti bi celo kaj malega rešil. V tem primeru bi kajpak ves svet zvedel za njegov položaj; tudi Alina. To bi pomembno pridrlo vile, avtomobila, preselitev v majhno mesečno stanovanje in odpust vse služinčadi razen dveh, razen enega... Sprva ni imel sreča, da bi Alini vse pojasnil. Ni imel poguma, da bi je razkril svojo nesposobnost, svoje ponižanje, saj ne bi razumela, čeprav

bi ji stokrat zatrjeval, da ni kriv. Od dneva do dneva je odlagal, poslovne težave so pa postajale čedalje neznošnejše. Včasih skoraj ni vedel drugega izhoda, kakor da napravi konec svojemu življenju. Takrat se mu je pa na lepem nasmehnila sreča. Čudno, kaj vse se dogaja na svetu! Ali je za moža res sreča, če ga zapusti bitje, ki mu pomeni vse na svetu in ki je dotlej živel samo zanj?

Nikomur ni ukazal vohuniti, a njegova služinčad je bila očitno mnenja, da je v takšnem primeru bolje držati z njim kakor z njegovo ženo. Tako je zvedel, da bo drugi dan jutraj ataše na vse zgodaj odpotoval. Prestavili so ga. Morebiti ne nazadnje prav zaradi tega ljubezenskega razmerja, ki je prišel vsem drugim prej na uho kakor njemu. Alina se je odločila odpotovati z njim. Vse je že pripravljeno. Če bi nastal škandal, je bil ataše — tako ji je vsaj zagotavljal — pripravljen, odreči se svoji karieri. V vodstvu velikih industrijskih podjetij njegovega očeta bi se zanj še zmerom našlo primeru mesto...

Bankirjeve misli so bile tisti večer grozotne, kar nenaravno mirne in jasne. Zdaj bo lahko začel novo življenje — to je bilo njegovo edino spoznanje — skromno, mirno življenje, čisto sam zase, brez ozirov do kogar koli. Morebiti bo dobil kakšno službo v svojem podjetju, saj nekdo ga bo moral voditi dalje. Ne brez samozvesti je mislil na ta svoj optimizem, na ta neupravičeni razplet. V odločilnem trenutku zmagati ali propasti; za oboje je treba enake moči. Kako žalostno je, vdati se v usodo, brez možnosti in kljubovalnosti ka-

kor stari prokurist Lambert, ki tava kakor posebljena slaba vest med rajajočo družbo; klavirna priklazen! Zvest kakor pes, a preveč čustven in brez razuma. Kadar gre mimo njega, svojega šefa, ali pa le od daleč ujam njegov pogled, mu kar solze stopijo v oči! Kar vidi ga, kako si beli glavo, ali se ne bi dalo v odločilnem trenutku kaj spremeniti. Kakor živali podzvedno zmerom prekrizajo pot svojim mučiteljem, tako tudi Lamberta zmerom iznova vleče v Alinino bližino, čeprav je očitno, da neizrekljivo trpi zaradi njene nič hudega ne slutete razposajenosti. Zdaj ga je razposajenka celo prosila za ples! Ali jo je za morebiti... celo sam prosil? Sicer pa nikakor ni slab plesalec. Le nekoliko preveč govori.

Gostje so odšli. Skozi okna se je lesketal prvi jutrnji svet. Alina je iskala svojega moža. Plehek vzduh je polnil prazno, na lepem tako prostrane sobane. Plaval je nad razmetanimi stoli, mizami s prevrnjenimi kozarci in z ostanki pijače in jedi; preliv se je z mešanico vonjev po parfumu, tobaku in vinu, po ovenelih cveticah...

Rühle je okleval. Ali ne bi rajši izginil v svojo sobo, da bi ji olajšal slovo? A že je prihajala k njemu. Ni hotela oditi od njega brez prijazne besede. Val ganjenosti je odplaval trpkost in ogorčenje, ki sta ga hoteli tako nesmiselno prevzeti.

»Spat pojdi!« je dejal, »utrujena si.« Njegov glas ni bil tako odločen kot navadno.

Zdelo se je, da ga Alina sploh ni

slišala. Preveč razburjena je bila in oči so bile v njenih očeh.

»Zakaj mi nisi povedal, kako je s teboj?« je vprašala. Lambertove besede so ji odmevale v ušesih. »Če mu to napravite zdaj, prav zdaj — možki tega ne preživijo! Toliko ne prenese noben možki. Saj se je za vas, samo za vas boril z nepremagljivimi težavami, samo zaradi vas je vztrajal do zadnjega trenutka...«

»Misliš si pač, da sem otrok?« Ponosno ga je pogledala. »A prav dobro razumem, da lahko tudi človek, kakršni si ti, v teh časih zaide v takšno težavo. No, letoš kratko in malo ne bomo šli v St. Moritz in jaz ne maram novega avtomobila; stari bo še dober. Ne, prosim te, ne ugovarjaj. In če se razmere še ne bodo popravile, to sezono ne bomo priredili nobenega večera več. Ali ne znam biti pametna? Torej, zdaj vidiš. In ne delaj takšnega obraza; človek vendar ne kloni pod poslovnimi skrbmi in težavami!«

Spodaj na cesti ja zadržal motor. Bil je atašejev avtomobil.

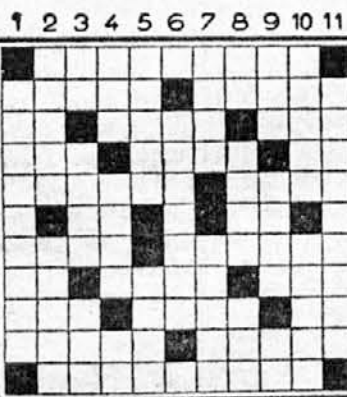
»Kakšno je bilo slovo od Kojotija?« je vprašal Rühle nekam nespretno in nesmiselno.

»Očitno zdaj res ne zaslužiš!« Vzkipela je. »Če boš zdaj začel se s pridigami in s ljubosumnostjo — in sploh...« Užaljeno se je obrnila. »Tako je, če je človek pripravljen na vsako žrtve.« In ne da bi ga le pogledala, je odšla v svojo sobo.

»Tako,« si je dejal bankir. »In kaj zdaj?« Kako grozno je, če ljudje v najbolj neprikladnem trenutku odkrijejo svojo vest! To ti vse račune prekrizja...

Križanka in uganke: Nasmešek potuje po svetu

KRIZANKA ST. 7

Pomen besed:

Vodoravno: 1. visoka šola; 2. hunske vladar; električen tečaj; 3. nikalnica; Mojzesov brat; otok na Jadranu; 4. čutilo; prvi letalec; nikalnica; 5. žensko ime; pripadnik starega naroda; 6. pesnitev; kemičen znak; 7. razor; pripadnik starega naroda; 8. kraj pri Ljubljani; ženinovanski kralj; Mohamedov zet; 9. zaimek; predmet, ki zapeljuje; narobe zaimek; 10. žensko ime; ime enega voditeljev kmečkih uporov; 11. afriška pokrajina.

Navpično: 1. neprirodni pojav; 2. grška pokrajina; varstvo ali spremstvo; 3. zaimek; drevesni plod; mesto v Sudetih; 4. mesto na Južnem Tirolskem; vendar; medmet; 5. perzijski vladar; narobe naša reka; 6. glasbilo; 7. božja hrana; mesto v Istri; 8. veznik; učenik (po hebrejsko); izraz, ki dopušča to ali ono možnost; 9. polovica palestinske reke; žensko ime; narobe zaimek; 10. mesto v Anatoliji; prerok; 11. delovne vode na kamenju.

ZLOGOVNICA ST. 7

Iz zlogov

a, a, an, bor, ca, ca, da, di, drob, dvi, e, e, ga, hi, i, iz, ja, ja, je, je, ka, ka, kva, la, li, lo, ma, me, na, na, na, ni, ni, nost, ob, pa, pal, pe, pel, pi, pu, ra, ra, ra, ri, ri, rij, rij, rja, ru, so, ta, ta, te, ti, ti, tre, va, ve, vi, zor

sestavi devetnajst besed naslednjega pomena: 1. trgovska odprava v puščavi; majhen del; 3. horizont; 4. gora v Julijskih Alpah; 5. oblika hlapov; 6. cevka za preizkušanje; 7. pokrajina v Afriki; 8. neprirodno bivališče za vodne živali in rastline; 9. prometno sredstvo; 10. dan po pustu; 11. redkost; 12. sloga; 13. ljubitelj pijače; 14. evropska država; 15. mesto v Nemčiji; 16. del sveta; 17. moško ime; 18. nekaj, kar potrjuje pravilo; 19. lasna tvorba.

Vse prve in tretje črke, brane od zgoraj navzdol, dajo znan rek.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.

STOPNIOE

K A — — — —
— K A — — — —
— — K A — — — —
— — — K A — — — —
— — — — K A — — — —
— — — — — K A — — — —
— — — — — — K A — — — —

Namesto črt vstati prave črke, pa dobiš besede, ki pomenijo: 1. trgovska odprava v puščavi; 2. hrošč, ki so ga v Egiptu zelo častili; 3. prodajalec zdravil; 4. športnik; 5. moško ime, znano tudi iz Cankarjevega dela; 6. prilastek; 7. izdelki drobnih iz žgane gline.

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Križanka: Vodoravno: Jakin, vitez, Atala, oroda, kip poza, in oligocen, to but, orei, pas, as, bc, Tan, Nikolaj, or. materija, po, Akim, tam, Amati, Arita, zam-t, lekar. Navpično: Jakob, topaz, Atila, aroma, kapetan, Amerika, il, gos. Mate, napor, nehit. areniti, vozci, Kemal, Iran, bor, ne, ta, politik, Edita, ajata, zanos. jamar.

Zlogovnica: Drobina, ekselencia, Nikodem, Amundsen, repat'ca, Italija, nejemnik, Senegal, Rienz, cigareta, epruveta, trepalnica.

Posetnica: čevljarji pomočnik.

Magičen kvadrat: Dover, omelo, velik.

Eliza, rokav.

Skrivalnica: Po slabi tovaršiji rada glava boli.

Zgodilo se je tako, da se je moralo mlado dekle na svoji poti k vsakdanjemu delu zdajci nasmešiti. Na morda zaradi tega, ker se je pred njenimi očmi kakšen otrok prekopicnil, ali pa, ker se je spomnilo kakšne smešnice.

Dekle se je iznenada nasmešilo tiho in veselo, in ta nasmešek jo je vso prevzel. Pa vendar ni pričakovala nikakšnega posebnega veselja in za njo so bili dolgi, mračni dnevi.

Ni pomislila, zakaj se je morala nasmešiti, tako zelo jo je prevzel ta nasmešek z občutkom sreče. In njen korak na asfaltu je postal pogumnejši, zvonec cestne železnice ji je zvenel lažje in zdela se ji je, da hitre vsi ljudje k veselju opravkom. Videla je drevo z zelenimi listi, kos neba in ptica je nekje zažvrgolela...

S svojim nasmeškom je objela ves dan z vsemi ljudmi, in kar je storila ta dan, vse je storila dobro in vse se ji je posrečilo. Vzela je nasmešek s seboj v noč in šele spanec ji ga je ugrabil.

Toda takrat, ko je dekle na cesti iznenada prevzel čudni nasmešek, nasmešek, ki ji je dal nerazumljivo veselje, moč in samozavest in ki mu ni vedela izvora, je hkratu dvignil tudi neki moški obraz iznad košare za odpadke, kamor se je sklanjal za ostanki jedi.

Tedaj se je tudi on nasmešnil. Ni več vedel, kaj je nasmešek, toda dekle mu je nasmešek dalo. Nesel ga je dalje, in ko se je pogledal v veliko ogledalo, svojega obraza ni več spoznal, ker že davno ni več pomnil, da bi se bil smehljaj. In še tisti dan je dobil majhno delo.

Svoj nasmešek pa je nesel dalje in ga med potjo oddal možu, ki je ves jezen dvignil palico, da bi pretepel svojega psa. Ta mož je obstal in je videl, da je v prestrašenih očeh živali božja iskra.

In ta mož je dal nasmešek spet drugim. In oni so ga darovali dalje in vsakdo izmed njih je imel tisti dan srečo. Nihče izmed njih ni vedel, zakaj se prav za prav mora smehljati. Nasmešek so pobirali drug od drugega, kakor navdahnjenje. Nasmešek je potoval po mestu, od siromaka do bogatina, od sprevednika cestne železnice do inkasanta in od špekulanta do jetniškega čuvaja. Jetniški čuvaj ga je prinesel kaznjencu, ki je potem iznenada obstal v svoji celici z nasmeškom na obrazu in pomislil, kako je nekoč, ko je bil še otrok, opazoval svet skozi strgan škernicelj.

Nasmešek je potoval k materi, ki je v bolečinah rodila otroka. Prišel je k duhovniku. Ta ga je vzel s seboj v sobico umirajočega, podaril mu je nasmešek in možak je mirno umrl. Toda preden je zaspal v večnost, je še oddal nasmešek otroku, ki se je v sobi igral in ni vedel, da je sploh smrt na svetu. In ta otrok je tekel z nasmeškom na čelo, in drugi so spet vzeli nasmešek s seboj na pot.

Ali ga še nisi srečal, tega nasmeška? Če te obide iznenada, podzavestno z globoko dobroto, da vidiš reči in živ-

ljenje v globoki vedrosti, in misliš, da bolečine in trpljenja sploh ni?

To je nasmešek, ki je odrešil raztrganega vojaka v strelskem jarku in materi dal moč, da je lahko obetala svojemu smrti posvečenemu otroku najlepše pravljice o življenju, nasmešek, ki odreši bedne v največji globini njihove žalosti.

Nasmešek potuje po svetu. Zmagoslaven nasmešek je, ki vse izpremeni, začara, in ki praznuje zmago nad vsem slabim. Povsod ga lahko najdeš: na cesti, v trgovinah, v bolnišnicah, v zavetišču za tiste, ki nimajo strehe.

In ta nasmešek potuje po svetu, neprestano in človek ga daruje človeku. Nekoč bo morda srečal tudi tebe.

Naša kuhinja

Kaj bo ta teden na mizi?

JEDILNIK ZA SKROMNEJŠE RAZMERE

Četrtek: Goveja juha z vlivanci, čebulna omaka, krompirjev pire. Zvečer: Ocvrta jajca.

Petek: Krompirjeva juha, sirovi štruklji. Zvečer: Koruzni žganci, mleko.

Sobota: Goveji golaž, špageti. Zvečer: Palačinke, čaj.

Nedelja: Goveja juha z rezanci, pražen krompir, telečji zrezki, solata. Zvečer: Čespljeva kaša.

Ponedeljek: Kislja repa, kranjska klobasa, fižol. Zvečer: Pečenjak, kompot.

Torek: Goveja juha s krpicami, ohrvot, pražen krompir. Zvečer: Krompirjeva solata s trdo kuhanimi jajci.

Sreda: Fižolova juha z rižem, žganci, rišč. Zvečer: Fižolova solata, kava.

JEDILNIK ZA PREMOŽNEJŠE

Četrtek: Golaževa juha, krompirjeva polica, endivija. Zvečer: Srce v omaki.

Petek: Goveja juha, piškotni zavitek, kompot. Zvečer: Rižev narastek s šodojem.

Sobota: Krompirjeva juha, polpeti, kuhana glavna solata. Zvečer: Možganji kipnik.

Nedelja: Goveja juha z vraničnimi cmoki, dunajski zrezki, mesna solata, pecivo, kompot. Zvečer: Mrzel narstek, pecivo, čaj.

Ponedeljek: Prežganka s prepečenem, krompirjev pire, svinjska pečenka, solata. Zvečer: Vampi s parmeskim sirom.

Torek: Cvetačna juha z rižem, krompirjevi zrezki, molovilec. Zvečer: Palačinke, čaj.

Sreda: Kruhova juha, zavitek z gnjajto, kompot. Zvečer: Telečji golaž.

Pojasnila:

*Srce v omaki: Goveje srce dobro umijte, po sredi prerežite in kuhajte

Bel klobuk z vijoličastimi in žveplenorumenimi trakovi. Model je prirejen v »puščavskem slogu«, ki se je po Daladlerjevem obisku v Severni Afriki spet uveljavil v Parizu.

v vodi, ki ste ji dodali nekoliko na kose zrezane čebule, lovorjev listič, nekoliko soli in celega popra. Ko je srce mehko, ga vzemite ven in zrežite na tanke rezine. Juho precedite v kozo, ki ste v njej napravili svetlorumeno prežganje. To omako nekoliko zmešajte in dajte vanjo zrezano srce. Nekaj minut naj se še kuha, potlej ga pa postavite na mizo s krompirjevim pirejem.

*Piškotni zavitek: Iz 4 rumenjakov, 4 žlic sladkorja, kosa čokolade in snega 4 beljakov ter 4 žlice moke napravite testo in ga specite na dobro pomašeni pekači. Ko je pečeno, ga namažite z nadevom, zavijte in tudi po vrhu namažite nekoliko nadeva. Potlej postavite zavitek na hladno prostor in šele ko je popolnoma ohlajen, ga zrežite na tanke rezine. Nadev: 10 dek zrezanih orehov polijte z 12 žlicami vrele mleka. Posebej pa zmešajte 12 dek presnega masla in 15 dek sladkorja in naposled dodajte orehe.

*Možganji kipnik: Dobro umite in olupljene telečje možgane prepražite na masti z drobno zrezano čebulo, nekoliko peteršilja in presnega masla. Postavite na hladno, da se ohladi. Nato napravite testo iz 3 dek presnega masla, 6 dek moke in osminko litra mleka in čez nekaj časa dodajte še 2 rumenjaka. Posebej zmešajte 8 dek presnega masla in 4 rumenjake, primešajte

te možgane in testo. Razen tega pa še 4 deke vložene kuhane graha, 10 dek sesekljanih vložnih jurčkov in 15 dek sesekljane gnjati. Vse dobro premešajte in naposled dodajte še trd eneg 6 beljakov. V dobro pomašeni kozi kuhajte zmes eno uro v pari.

*Mesna solata: Kuhano mrzlo govedino zrežite na rezine in zabelite z oljem, kisom in soljo. Nato zrežite na tanke rezine še dva kuhana krompirja, dve do tri vložene kumarice in dve do tri sardele. Dodajte še prav drobno sesekljane čebule in drobnjaka. Vse to dodajte mesu.

Varujte svoje zdravje s tem, da skrbite za

redno stolicco.

Jemljite dnevno po jedi 1 do 8 Leo-pilule, ki vam pomagajo do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1938

Leo-pilule

Kaj napravite, če imate mrzlico?

»Glava me boli in tako slabo se počutim, pa jesti ne morem ničesar.« Tako se navadno začne. »Imaš kaj vročine? Pokaži glavo! Res, vročo imaš, najbrže bo mrzlica. Kaj naj storiva?« — »Kajpak, vročega bezgovega čaja bo treba, pa v toplo posteljo, da se spotiš,« pravi eden. — »Ravno narobe! Mrzel, moker obkladek, da pusti mrzlico,« meni drugi. Prvo je čisto nasprotno od drugega. Kaj je prav, kaj narobe?

Oboje je lahko prav in oboje narobe, kljub istemu obolenju.

Dokler nas trese mrzlica — in s tem se začne vsaka bolezen — terja telo gorkote, zato mu je moramo pri-skrbeti. Bolniku je treba postreči z vročo pijačo, kajti jed mu ne diši. Dober je prav vroč bezgov čaj. Prav tako marsikomu zelo dobro de vroča limonada. V silni zadostuje tudi zelo vroč navaden čaj z limono. Odraslim pa koristi, če kanemo v čaj nekoliko alkohola. Potlej pa takoj v gorko posteljo, to se pravi: biti mora segreta. Tudi toplotne steklenice so zdaj na mestu. Glavno je pač, da dobi telo toplote, da ga ne bo preveč treslo. Saj se pa bolnik tudi tako rekoč zakopje v pernice, pa še zahteva novih odej, zato ga dobro pokrijte. Vsako ohlajenje bi bilo narobe, in še prav hudo narobe. Posebno pa še mrzel obkladek: bil bi pravi strup, ker takšen obkladek hudo mrazi.

Ce ima bolnik vročino in bi se rad ohladil, tedaj kajpak sežemo po hladnih. Bolniku damo mrzle pijače: limonade, sadnih sokov ali čaja, sobo in pernice pa shladimo s prežračenjem. Dalje pomagamo bolniku z mrzlimi obkladki: ali mu položimo na čelo led, ali pa naredimo mrzel, moker zavitek, ki močno hladi, če ga pogosto premenjamo in pustimo le malo časa bol-disi že okrog vratu, prs ali pa vsega života. Ta nadležna vročina se pojavi navadno po prestarem začnem mra-zenju. Kajpak bi bilo čisto narobe, če bi hoteli še zdaj dovajati toploto; proti temu bi se tudi bolnik sam upri.

Višina temperature ni edini odločilni moment. Otipavanje z roko pri merjenju vročine kajpak ne zadošča. Treba je že seči po toplomeru. In glejte, da zapišete vsako meritev, kakor delajo v bolnišnicah. To vam olajša pregled poteka bolezni.

Rekli smo že, da vročina sama še ni odločilna. Pri otrocih vročina v nasprotju z odraslimi rada strmo poskoči. Tudi so otroci bolj nagnjeni k obolenju mandljev ali pljuč, ne da bi bilo to zmerom nevarno; po drugi strani se pa druge smrtonosne bolezni, kakor n. pr. davica in influenza, pogosto začne z majhno vročino. Splošno počutje, posebno pa krvni ob-tok, ki ga ugotovijo strokovnjaki po pre-gledu srca in meritve utripa, povesta mnogo več o značaju bolezni. Torej ne bodite lahkomišelnosti, četudi toplomer še ne napoveduje krize, in ne pobešajte glave, če ste ugotovili visoko vročino. Nestrokovnjak le prerad sodi sa-mo po vročini, pa je v zmoti.

Kako pa prav za prav nastane mrzlica?

Povzročitelji bolezni, ki napadejo naše telo, so polni strupov, tako imenovani toksinov, proti njim pa telo mobilizira razne protistrupe. Takšne protistrupe lahko telesu tudi umetno vbrizgamo v obliki zdravilnega serum-a, zlasti pri davici, omrtvičnem krču in drugih boleznih. Ta boj našega telesa z bacilskimstrupom ustvari vročino; zato res nimamo vzroka, boriti se proti vročini — če le prehitro ne narašča. Kajti višjih temperatur kakor 42° C človeški organizem ne pre-nese, zato jih moramo znižati s hla-tenjem, drugače preveč trpe srce in drugi notranji organi. Tudi razna zdravila omilijo mrzlico. Ker se v vročini razkroje mnoge beljakovine v te-le-su in se morajo izločiti, nima takšen bolnik nobenega poželenja po mesu, pač ga pa silno žaja. Zatorej mu mo-ramo postreči s tekočo in lahko hrano, predvsem s sadjem in sadnim sokom. Nekoč tolikanj priljubljena t. zv. tečna

Preprosta popoldanska oblečka iz temnemodrega vojnenege blaga. Bogato vezena široka rokava, belo obrobjen spodnji rob, pas in izrez ob vratu učinkujejo izredno elegantno.

hrana (mesna juha, meso in jajca) pride v poštev šele po prestani bolezni, ko začne bolnik okrevati. Tako vidimo, da sta bolnikov nagon in tek zmerom imela prav, le mi se zanju nismo zmenili.

Umetna vročina je takrat umestna, kadar hočemo mobilizirati lastno telesno obrambo, če se bolezen nikakor ne obrni na boljše. Sprva so to poskušali z visokim segrevanjem, pozneje pa z večjim uspehom z vbrizgavanjem beljakovin in celo z umetno okužitvijo bolnika s klicami malarije; to je zlasti pomagalo pri zahrbtni in nevarni obolenosti možganov in hrbtničnega mozga. Umetno povzročene okužbe same pa ni težko ozdraviti.

»Grüne Post« (dr. A. K.)

Pletena spomladanska bluza za mlada dekleta

Še nekaj tednov in že bomo imeli pomlad. Z njo pa tudi cvetje, sonce, zdravje. Letošnja moda je tako v skladu s pomladanskim razpoloženjem narave ko le kdaj poprej. Cvetje na plaščih, oblekah, kostumih — klobuki so pa že tako in tako en sam velikanski cvet. Tudi pletene bluže, ki jih spomladi tako rade nosimo, so se letos okrasile s cvetjem.

Bluza, ki jo vidite na naši sliki, ima uvezeno celo kito cvetja. Pa tudi sicer je tako ljubka in praktična, da si jo bo gotovo marsikatera izmed naših mladih bralk rada omislila. Pri tem bo lahko pokazala iznajdljivost in okus, če bo izbrala prav lepe, skladne barve. Truda in denarja ne bo prav nobeni žal, ker bo v tej bluži spomlad res spomladansko oblečena. Zdaj pa na delo!

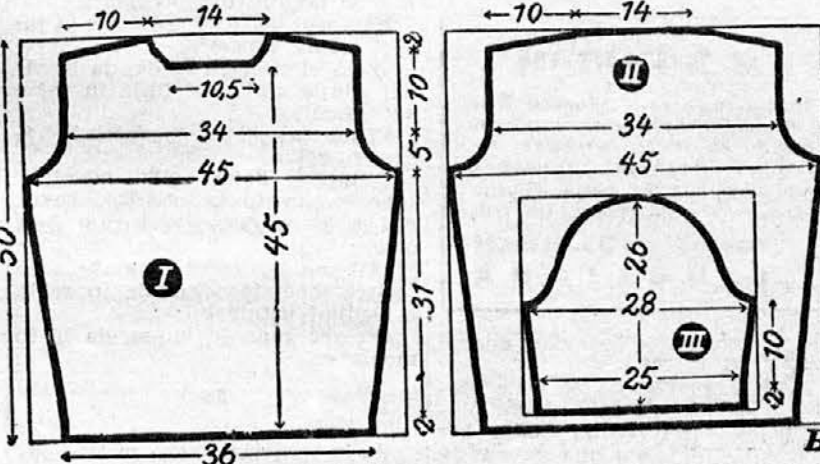
Za blužo potrebujete 200 gramov fine volne v poljubni, najbolje nekoliko temnejši barvi, da je vezenje bolj učinkovito. Morebiti si izberite temno-modro, kakor je na sliki, ali kaj podobnega. Kakšnih 20 dek pa potrebujete volne iste kakovosti, a različnih barv, in sicer: staroroznate, sinje, nekoliko temnejše modre (barva plavice), svetlozelene, temnejše, živorumenne in slamnatorumene. Pletilke št. 3.

Preden začnete delati blužo, vam priporočam, da najprej poskusite posebej z isto volno in z istimi pletilkami. Kajti vsaka izmed naših bralk plete drugače, ena bolj trdo, druga bolj ohlapno. Tako bi se utegnili zgoditi, da ne bi dobile iste velikosti cvetličnega vzorca. Zato nasnujte najprej 20 petelj in pletite 5 cm visoko. Nato zaključite. Zdaj ne smete prav nič raztegovati, temveč primerjajte z našim vzorčkom. To se pravi: 20 petelj da 6,5 cm. Če ste dobili na-

tanko to širino, uporabljajte iste pletilke; če niste, pa zamenjajte s tanjšimi ali debelejšimi, kakor vam je pač pokus pokazal.

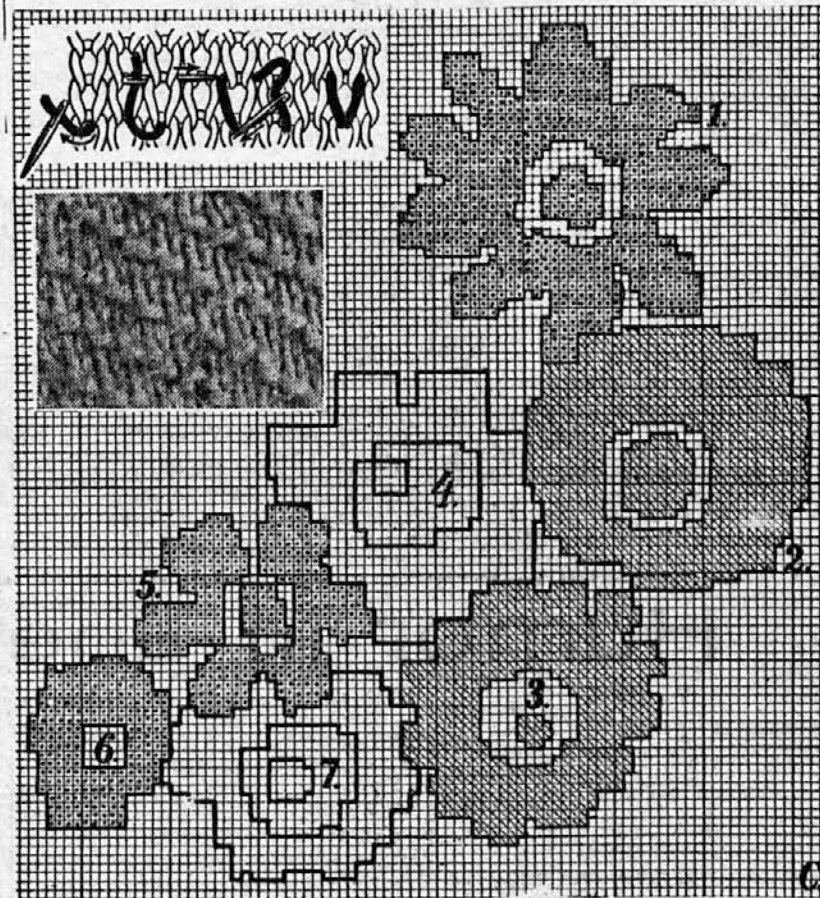
Za prednji del nasnujte 116 petelj. 2 cm visoko napletite v dvojnem rebratem vzorčku, to se pravi, dve levi in dve desni. Potlej delajte diagonalni vzorček, in sicer:

pletli, 146 petelj. Za rokavno odprtino snemajte takole: enkrat 5 petelj, dvakrat po 3 petlje, enkrat po 2 petlji in petkrat po 1 petljo v vsaki vrsti. Za vsako odprtino ste sneli 18 petelj. Ostalo je še 110 petelj. Dalje pletite naravnost. Pri višini 45 cm se začne vratni izrez. Na desni strani pletite 38 petelj, 34 jih snemite, druge spet pod-

1. vrsta: 3 desne, 1 levo, 3 desne, 1 levo, itd.
 2. vrsta: da bo nastal diagonalni vzorček, morate vrste pomakniti za eno na desno. Zato pletete: 4 petlje levo, eno desno, tri levo, eno desno, itd.
 3. vrsta: spet pomaknite za eno petljo proti desni, itd.
- Na vsaki strani na vsaka dva centimetra razdalje dodajte eno petljo, do 15 petelj. Pri višini 33 cm je treba snemati za rokavni odprtini. Na pletilkah morate imeti, če ste pravilno

pletite. Eno stran pustite in dokončajte drugo. Za vratni izrez snemajte 1 petljo. O tala vam je 32 petelj; pletite jih dalje in pri višini 48 cm štirikrat snemite. Na drugi strani snemajte prav tako, le na obratni strani. Za hrbet nasnujte prav toliko kakor

All že veste...

...da perilo obeliste, če ga čez noč pustite v vodi, ki ste ji primešali vinske kisline? V štiri litre mrzle vode zmešate čajno žličko kisline, nato pa perete perilo kakor običajno.

...da masne ovratnike in robove klobukov lahko očistite na kaj preprosto način, če zmešate deset delov vode z enim delom salmijaka in jih s to tekočino rahlo podrgnete?

...da zlomljene celuloidne predmete lahko zlepite, če jih za nekaj časa potopite v očetno kislino, potlej pa močno stisnete skupaj?

...da zamašeni odtok kuhinjskega lijaka zvečine lahko odmašite, če vlijete vanj prekuhane slane vode?

Pazite dobro

kadar kupujete Aspirin, dali so tablete in zavoj označene z »Bayer«-jevim križem. Brez te zaščitne znamke ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE
Oglaš. reg. pod št. 32608 od 8. XI. 1938.

za prednji del. Za rokavne odprtine snemajte prav tako. Potlej pa delajte do višine 48 cm naravnost. Snemajte na vsaki strani za ramena, in sicer štirikrat po 8 petelj. Druge pa snemite hkrati.

Za rokave nasnujte 80 petelj in delajte 2 centimetra visoko v rebratem vzorčku. Dalje pa v diagonalnem vzorčku. Na vsaki strani dodajte na vsaka 2 centimetra po 1 petljo. Deset centimetrov visoko imate 90 petelj. Snemajte na vsaki strani dvakrat po 3 petlje in šestkrat po 2 petlji. Dalje snemajte na vsaki strani po 1 petljo, dokler jih nimate na pletilki 20; te snemite hkrati.

Za vezenje potrebujete debelo šivanko. Številke na sliki C označujejo barve:

- 1: slamnatorumena, 2: staroroznata, 3: modra, 4: svetlozelena, 5: temnejša zelena, 6: živorumenla, 7: sinja.

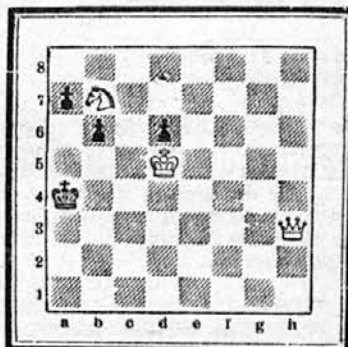
Vezenje obstoji v tem, da tako rekoč samo pokrijete posamezne petlje. Zato vbodite s šivanko v sredo petlje, ki jo boste »pokrili«. Na drugem koncu vbodete noter in na drugi strani ven na prvotno mesto, itd., kakor razločno vidite na prilogi C zgoraj.

Postopek, kakor vidite, ni težak, a vezenje je silno učinkovito. Seveda morate prav narahlo vbodati, sicer vam bo pozneje vlekle. Najboljše je pa, če prednji del poprej polikate, preden začnete vesti. Ko ste gotovi, polikajte vse dele in jih sešijte. Na ramenih pustite na vsaki strani kakšnih 5 cm nesešitih, podložite s trakom in prišijte gumb. Tudi okrog vratu prav natanko prišijte trak, da se ne bo raztegnilo.

ŠAH

Problem št. 24

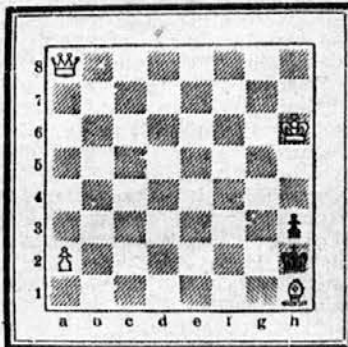
Sestavil Jan Drtina (1902)

Mat v 4 potezah. (B 93)

Problem št. 25

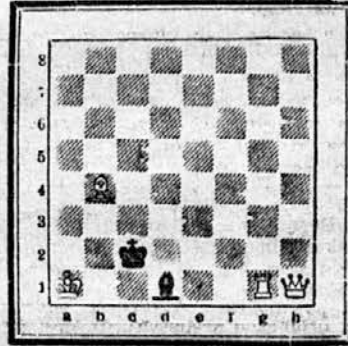
Sestavil M. Havel (1900)

Mat v 2 potezah. (B 23)

Problem št. 26

Sestavil Carlo Salvioli (1887)

Mat v 3 potezah. (B 43)

Kratka partija št. 11

Z moskovskega turnirja 1. 1935.

Bel: Botvinnik Črn: Spielmann
(Caro-Kannova otvoritev)

1. c2-c4 c7-c6
2. e2-e4 d7-d5
3. e4xd5 c6xd5
4. d2-d4 Sg8-f6
5. Sb1-c3 Sb8-c6
6. Lc1-g5 Dd8-b6
7. c4xd5 Db6xb2
8. Ta1-c1 Sc6-b4
9. Lf1-b5 šah, 8. Lx16, e7x16;
10. Lf1-b5 šah, 8. Lx16, e7x16;
11. Sg1-f3 Črni se vda.

Črni izgubi figuro, ker mora potegniti Sb4-d3 šah, da reši damo.
(Komentar H. Ranneforth.)

Rešitev problema št. 21.

1. Se4-f6 Kc5x16
2. Db7-g7 mat. Kc5-d6
1. ... Kc5-d4
2. Db7-d5 mat.

Rešitev problema št. 22.

1. Sc3-e4 Kc4-d5
2. Se4-d6 Kd5-c6
3. Sc2-b4 mat. Kc4-b5
1. ... Kc4-b5
2. Se4-d6 šah Kc4-koli
3. De3-a3 ali pa: Sc2-b4 mat.

Rešitev problema št. 23.

1. Da2-a8 Tg7-b7
2. Tg2-g7 Kh1-h2
3. Da8-h8 mat. Tg7xg2
1. ... Tg7xg2
2. Lh2-g3 Kh1-g1
3. Da8-a1 mat.

Povejte svojim znancem in prijateljem, da izhaja »Družinski tednik« odslej na 12 straneh!

Črna obleka iz čipkastega blaga. Ljubke popoldanske obleke iz čipkastega blaga so letos bolj priljubljene ko kdaj poprej. Izdelane so čisto preprosto, dosti imajo pa baržunastih trakov, cvetile in petelj iz tila — v skladu z modo letošnje pomladi.

Gospodična tajnica

Roman velike
ljubezni
po znanem
pisatelju
Alfredu
Schirokauerju

14. nadaljevanje

36

Po večerji so hodili še nekaj časa po izprehajališču, ko pa je noč prinesla hladni veter, so se umaknili v hotel. Stari Perrin je z navdušenjem plesal moderne plesne, njegova žena pa je morala biti žrtev te njegove strasti.

Hilda je bila blede, preplašena, razdražena in se je vsak trenutek bala katastrofe. Nedaleč od njihove mize je sedela rdečelasa Parižanka v družbi razposajenih prijateljev. Duše istih misli in istih usod so se zbrale. Veseljak iz Pariza, Londona, Rima in Bukarešte s svojimi začasnimi spremljevalkami.

Francozinja je prav tedaj pripovedovala o dogodku na parniku in ga je prav posrečeno posnemala — nekoč je bila skromna igralka na Montmartru. Pokazala je jezni obraz gospe Perrinove in zbudila živ smeh in neprikrito veselost. Brezobzirno so uhajali pogledi dam in njihovih spremljevalcev proti stari Amerikanci.

»Nesramnost!« je šepnila Mrs. Perrinova, ko je začutila, na koga meri posmeh vesele mize. »Tega ne dopustim, Henry, pokliči hotelskega ravnatelja! Ljudje me zasmejujejo.«

Prvič je dobrodušna gospa pokazala, da zna biti tudi slabe volje. »Kaj pa ti je, draga moja?« je Perrin začuden vprašal.

»Tiste dame v kotu se norčujejo iz mene!« je besnela gospa Perrinova. Besedo »dame« je izrekla tako zaničljivo, kakor bi ji bilo postalo ob njej slabo.

»Potrpi!« jo je miril Perrin. »Pa se vendar ne boš zmenila za take ljudi!«

Gospa Perrinova se je hitro presedla, da je pokazala zasmehovalcem hrbet. Ti so to opazili in so se začeli še bolj norčevati iz nje.

»Kaj takega se lahko zgodi samo v Evropi!« je zagrenjeno rekla gospa Perrinova. »V Ameriki takšnih žensk ne bi spustili v noben hotel.«

»Kako naj se pa to prepreči?« je vprašal Röhn, ne da bi samo molče poslušal preprič. »Saj vendar ni mogoče pri vsakem človeku preiskati poročnih listin.«

»To ne,« je odvrnil Perrin. »Toda vsak Američan je toliko spodoben, da se z ljubečo skriva v majhen hotel in da ne draži dobre družbe.«

»Tako je!« je potrdila njegova žena. »Rada imam Evropo, toda zagrenila mi jo je misel, da moram zmerom in povsod gledati samo nesposobnost.«

Tedaj je posegel Röhn v boj. Hotel je napraviti temu prepiru konec. Videl je, da se Hilda ne bo več mogla dolgo premagovati.

»Te dame se res nerodno obnašajo,« je dejal in se nasmešnil. »Rekel pa bi, da je treba njihovo vedenje pripisati prej slabši vzgoji kakor pa temu, da s svojimi spremljevalci niso omožene. Saj je vendar dosti žensk, ki potujejo brez poročnega prstana z možem, pa se niti malo ne ločijo od legitimnih žena. O tem niti besed ni vredno izgubljati.«

»O, doktor!« je vneto vzkliznila Mrs. Perrinova. »Pri nas pa mislimo drugače. Hvala Bogu, bi skoraj rekla. Ljubezen brez zakona je pri nas nekrščanska in nemoralna. Žena brez morale tudi vere nima.«

»Toda, draga gospa, kakšna pa je zveza med vero in ljubeznijo!« je vzkliznil Röhn. »Saj so tudi primeri, ko se dva človeka resno ljubita, pa se zaradi kakšnega zunanjega ali notranjega vzroka ne moreta vzeti. Potem —«

»Potem naj svojo strast lepo za-tre-ta!« je odločno vzkliznila gospa Perrinova. »Ali ne mislite tudi vi tako, gospa?« je dejala in se obrnila k Hildi. »Poglejte, doktor, kako ste razburili tega otroka s svojimi razkolniškimi idejami! Vsa zmedena je!«

Prijela je Hildino roko. »Mrzle roke ima!« je vzkliznila. »Doktor, to pa ni lepo. No, saj ni hudo misliti, Hilda. Može se včasih le tako delajo. Nikar se ne vznemirjajte! Moški, ki najglasneje tulijo, so najzvestejše in najkrotkejšje ovce.«

Hilda se je smehljala, toda ustnice so ji drgetale.

Röhn pa ni hotel opustiti boja. To nerodno zadevo je hotel enkrat za vselej spraviti s sveta. Toda še preden je mogel kaj reči, je dejal Perrin z mirnim, skoraj poslovnim glasom:

»Vem, doktor, da mislite Evropo o teh rečeh drugače kakor mi. Žal. Mislim, da me že nekoliko poznate in veste, da nisem preveč tesnocrčen. Pa vendar tudi jaz pri svojem zastarelem prepričanju ne bi

mogel zaupati človeku — tudi v poslovnih zadevah ne — ki živi brez zakonske zveze z ženo. Rekli ste, da se morda dva zelo ljubita. In prav takšnega moža bi najbolj zaničeval, ki ljubi ženo, pa se vendar tako malo meni zanjo, da ji še svoje roke ne da. Takšen mož v mojih očeh ni poštenjak, ni zupanja vreden!«

37

Röhn se ni upal pogledati Hilde. Zdal se tudi njemu posel pogum, da bi se očitno razvnel v tej družbi za svobodno ljubezen. Od strani je pogledal starca. Ali morda kaj sumi? Ali morda že vse ve? Ali so bile njegove besede le obziren migljaj?

Hilda je sedela otrpla na stolu. Vsa kri ji je izginila z obraza. Dva velika, sinja kolobarja sta se pokazala okoli njenih mrtvih oči.

Tedaj je k sreči zaigrala godba za ples.

Kakor bi bila gospa Perrinova pozabila besede, ki jih je še pred nekaj trenutki govorila, je vzkliznila:

»Dovolj tega! To ni pogovor za nežna ušesa mlade žene na poročnem potovanju! Zdi se mi, da ste zelo utrujeni, Hilda! Se enkrat zaplešite z možem, za ušesa ga primite, ker je tako grdo govoril, potem pa pojdite spat in se odpočijte. Danes je bilo v Benetkah presoparno.«

Röhn in Hilda sta hlastno pograbila to priložnost, da uideata. Pri plesu ji je šepnil:

»Tako jo pojdeva!«

Ni mu odgovorila.

Ko sta se vrnila, ju je pohvalila gospa Perrinova:

»Zelo ljubeznivi ste,« je podvomil Röhn.

»Ali mar nista, Henry?« je iskala stara dama pomoči pri možu.

»Sta, sta,« se je posmejal Perrin in nazdravil Hildi.

Ko sta prišla v svojo sobo, sta se Hilda in Röhn dolgo brez besed gledala.

»Spet si imela prav,« je potem dejal. »Nekaj se mora zgoditi. Vsa-ko naključje naju lahko izda. Nekaj se mora zgoditi!«

Prekrižal je roke in začel premišljevat.

»Pusti me, da odpotujem,« ga je poprosila Hilda.

»Otrok!« je vzkliznil, preplašen iz svojih misli. »Nemogoče! Perrinova misli, da sva na poročnem potovanju. Sama si nekoč povedala, da potujeva prvič skupaj. Kako te morem zdaj pustiti?«

»Tega se nisem spomnila,« je plašno priznala. Sedla je na rob postelje. Tedaj je stopil k njej.

»Hilda, tole, kar mi je Perrin povedal, me je zadelo.«

Pogledala ga je.

»Ali misliš o poštenosti?«

»Da, o moškem, ki ženski niti roke ne da. S te strani zakona še nikoli nisem gledal.«

»Wolfgang,« je utrujeno potožila, »saj med nama ni treba tega. Tu je vendar vse drugače. Perrin niti ne slut, kako misliiva midva. Ti se ne moreš oženiti, če nočeš izdati najine ljubezni.«

V zadregu je dolgo molčala.

»Kar si zdajle rekla, Hilda, je

seveda tudi res. Toda življenje vendar ni takšno, da bi se zmerom reklo: ali — ali. Življenje niso teorije, življenje je prekiro resna stvarnost, ki pogosto reče: morda pa le!«

Nagnila se je nazaj in ga gledala s široko odprtimi očmi. Slutila je, kaj pride zdaj. In bala se je tega iz ljubezni in spoštovanja do njega.

Le težko je govoril, ko je gledal te napeto pričakujoče oči. Vendar pa je premagal svojo zadrego.

»Poglej, Hilda,« je izdaval iz sebe, »saj ne gre samo za danes in jutri, samo za Benetke. Perrinova pride septembra v Berlin, tam bosta najina gosta in bosta dosti v najini družbi. Banka ima ameriškega ravnatelja. Najbrž je oženjen. Zmerom bo enako, zmerom bova sedela na sodu smodnika. Samo dve možnosti vidim.«

»Kateri?« je vprašala s poslednjim upanjem.

»Ali pustim to mesto, to nezasišano srečo, to novo življenje — ta milostni dar usode, ki ga življenje da človeku le enkrat —«

»Ali pa?« mu je segla v besedo. Drobnji plamenček upanja v njeni duši je ugasnil.

»Ali pa — obupano je izrekel te besede — ali pa se oženiva!«

Njegove besede je niso presene-

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. škrobi in svetilovka srajce, ovratnike, zappestnice itd. Pere, suši, monza in lika domače perilo. Parno čisti postelino perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

tile. Zadele pa so jo kakor udarec z bodalom iz srca.

Zdal se je vedela, da se hoče oženiti z njo, ker ga čaka dobro plačana, poželjena vredna služba, ker hoče postati bančni ravatelj. Vzlic zmislu za pravičnost je čutila to bolečino. Zdal mu iznenada zakon ni več trpljenje, ni več križ, mučilnica — ker bo z njegovo pomočjo postal bančni ravatelj!

Globoka, neozdravljiva rana je zazijala v njenih prsih. Pritisnila si je roke na srce, kakor bi bila hotela ustaviti kri, ki je tekla iz goreče rane.

Röhn je mračno slutil, kako je z njo. S stvarnostjo jo je hotel odvrniti od črnih misli.

»Jutri, ko bom službo sprejel, se bova peljala v Benetke, ne, v kakšen bolj oddaljen kraj — morda v Mestre, in se bova dala tam oklicati. To gre tu prav hitro. Čez nekaj dni bova že lahko mož in žena!«

Molčala je.

»Ti moraš zdaj odločiti, Hilda.«

»Kaj?« je plašno šepnila.

»Ali naj Perrinu s pismom vse pojasnim in se odrečem službi. Potem bova jutri zjutraj odpotovala v Dubrovnik. Ali pa se jutri dopoldne peljema v Mestre in se dala oklicati.«

»Zdal hoče odgovornost prevzeti name,« si je rekla sama pri sebi. Izenada je izginil tisti sol, ki je v njem zmerom gledala Röhn.

Padel je z oltarja, kamor ga je njena ljubezen dvignila nad vse druge ljudi.

»V Mestre se bova peljala,« je rekla.

Zečela je, da bi bile te besede odločne, močne. Hudo se je trudila. Toda njen glas je zvenel ubito, rezko in žalostno.

Stopil je tako blizu k njej, da se je njegovo telo dotaknilo njenih kolen. Ni se zganila. Dotik z njim ji je postal mučen.

»Hilda,« je rekel iz srca, »dobro razumem, kaj misliš. Zdi se ti, da sem zaradi udobja, ki mi ga ponuja življenje, pozabil svoj — strah pred zakonom. Pa nisem ničesar pozabil. Ne hlinim se. Nisem prepričan, da bova zaradi zakona bolj srečna. Tega za vse na svetu ne morem reči.«

»Tega tudi ni treba reči.«

»Vem, da igram za najino ljubezen. Toda vse veliko v življenju zahteva dosti poguma in tveganja.«

»Ničesar več ne reči,« je šepnila vsa izmučena. »Prosim te, jutri se peljiva v Mestre. Saj sem pripravljena.«

»Tako čudna si,« se je obotavljala.

»Ne brigaj se zame,« je rekla. »Počasi dounevam takšne reči. Ne morem tako hitro slediti, ne morem se tako hitro izpremeniti.«

Nervozno je razklenil prste in jih spet stisnil v pest.

»Zelo bi si želel, Hilda, da bi videl zdajle malo več duše in malo več veselja.«

»Tudi jaz bi si to želela!« je grenko rekla.

Tedaj je dejal veliki odvetnik tako preprosto in otroško, kakor deček, ki so ga bogve zaradi česa osteli:

»Ali me zaničuješ, Hilda?«

Brez moči je odkimala in rekla z bledeimi ustnicami:

»Preveč rada te imam, da bi to mogla!«

38

To noč ni spala.

Vrata v njegovo sobo so bila odprta. Slišala ga je, kako v spanju mirno diha.

»On lahko spi,« si je mislila. Nocoj spi! Oženil se bo z menoj, kakor bi prevzel pravdo!«

Potem so preskočile njene misli drugam. Zdal se ji bo torej izpolnilo tisto sladko upanje, ki ga je hranila v srcu kakor biser! Njegova žena bo. Toda kako drugačno bo to izpolnjenje, kakor pa si ga je zamišljala nekoč v pričakovanju in sanjah! Zaradi službe jo bo vzeli! Da, da, samo zaradi tega. Ne sme se varati. Ne zaradi tega, ker ga je njena ljubezen vsega prevzela, ker ga je ona izpreobrnila in prepričala, da je zakon med njima sveta potreba. Ne zaradi tega, ker je uvidel, da so bili njegovi strahovi prazni prividi. Ne zaradi tega, ne! Oženil se bo z njo — da bo lahko postal bančni ravatelj.

V tej noči, ki je ni hotelo biti konec, med besnenjem morja, ki ga je bicala burja, je Hilda tako trpela kakor še nikoli.

Tudi v naslednjih dneh je ostala vase zaprta, molčeca in pobita. Röhn je to dobro videl, prav razumeti pa je ni mogel, morda zaradi tega, ker je marsikaj drugega pre-

več priklepalo njegove misli. Čutil je nekakšno nestrpnost. Vedel je, kako je hrepelna po zakonu. Zdal je bila na cilju, samo preveč iznenada ji je prišel ta cilj. Drugače je gledal na svet, kakor ona. Ti-sočkrat je moral v svoji praksi iskati novih poti, premagovati zapreke. Vselej je gledal samo na konec, pot do njega pa mu ni bila bistvena. Kaj se Hilda tako griže v bolesti, kakor bi jo čakalo naj-hujše?

Pogosto ji je to po ovinkih tudi povedal. Na njegove pametne, resne besede je samo utrujeno molčala. Potem ga je prešla nekakšna zagrenjenost, močna, moška zagrenjenost, ki je še bolj globoko grebla v njem, kjer se je v skritem kotičku svojega razuma vendar čutil nekoliko krivicega do nje. Spretno se je znal delati užaljenega. Poskušal je sam pri sebi zmanjševati pomen njene »slabe volje«. Vedel je, kako čudne so ženske! Res, saj je to vedel, da so nepreračunljive, skrivnostne, da naredijo vse drugače, kakor bi človek pričakoval. Namesto da bi bila vesela, ker bo zdaj vse dobro, tudi z očetom, namestu, da bi mu čestitala, da se bo otresel svoje mučne prakse, hodi po Benetkah kakor molčec mrljč, da ga Mr. Perrin že sili, naj vpraša kakšnega zdravnika za svet, in da ji pri-naša gospa Perrinova vsak dan nove, skrivnostne, dragocene navste. O, te ženske!

Kolikokrat je že zaradi njih zavzdihnil!

Za novo službo pa se je še dosti bolj zanimal. Hladni, premišljeni mož je odvrgl krinko svojega večnega miru. Od same delavnosti je dobival kar vročico. Položaj, plača, zlasti pa pravo možko delo, prave naloge — vse to je razburjalo njegovo domišljijo. Zdal bo denarni mogočnik, pomagal bo ljudem, oplajal ideje, pomagal pri zgraditvi domovine in ne bo mu treba več samo trgati zakonov in poslušati prismojenih žensk!

Hlastno, razburjeno je govoril o novem življenju, ki bo prineslo takšen preobrat njegovemu delu, delal je načrte, neprestano se je ukvarjal z novimi domisleki za razdelitev denarja, ki ga bo ameriška banka poslala v Nemčijo. Stari Perrin je kar strmel nad njim. Dosti je govoril, proti svoji navadi, vse je kipeo v njegovi notranjosti, toda govoril je samo o svojem novem delu. Kar prežl je in preslišal, da mu je Hilda le malo odgovarjala, da se je duševno odtrgala od njega. Preveč se je zagrizel in ujel v nove načrte in vabe, da bi bil mogel opaziti njen sovražni molk.

Proti tujcem je bil zapet in molčec, v srcu pa je drgetal in se bal. On, ki ni nikoli poznal presenečenja, je preživel teh osem dni, ki so jih v Mestre zahtevali za oklice, kakor na ognjeniku zmerom v skrbih in strahu pred izbruhom, pred katastrofo. Še ni imel službene pogodbe v žepu, še bi se lahko podrla čudovita zgradba bodočnosti pred njim v prah. Toda zdaj ni šlo več samo za pravno stran ravnateljskega mesta, šlo je tudi za njegovo čast in njegov značaj. Igra za usodo se je igrala za najvišji vložek, ki ga more pošten človek dati.

Sedem dni je poteklo brez nesreče. Še štiri in dvajset ur mora še ostati vse skrito. Potem bosta rešena.

In ta poslednji dan sta grozila izdajstvo in usoda.

39

Kakor pred osmimi dnevi, ko sta se prvič peljala v Mestre, sta mislila reči, da morata iti v mesto in si ogledati še nekaj zanimivosti.

Gospa Perrinova ju bo svarila in jima prigovarjala, naj gresta rajši v vodo. Pa bosta vztrajala in nazadnje se bo le vdala v usodo in ju pustila.

Potem bosta še o pravem času ujela vlak, se poročila in se opoldne vrnila.

Vse je bilo lepo premišljeno in pripravljeno.

Toda ko sta po zajtrku čakala v veži hotela na Perrinova, ki sta se zamudila, je stopil iz dvigala Erwin Owen. S hitrimi koraki se jima je približal.

»Erwin!« je ne preveč veselo vzkliznil Röhn.

»Dobro jutro, Wolfgang, dobro jutro, gospodična!« je vzkliznil presenečeno in obema krepko stisnil roko.

Ob besedi »gospodična« se je Röhn zdrnil.

»Odkod si pa prišel?« je vprašal z narejeno veselostjo. »Ali si sam?«

»Ne, Marja pride takoj.«

»To je katastrofa!« si je mislil Röhn in srce mu je upadlo. Zartrmel se je v prijatelja. Mladi mož se je zelo izpremenil. Iz njegovega lepega obraza je izginilo vse sončno, svetlo, zdravo, mladostno. Pred njim je stal človek, ki je dozorl čez svoja leta, s črtami življenja okoli ust in oči, z ostrimi potezami trpljenja in doživljanja.

»Ali si slučajno prišel sem?« ga je vprašal Röhn.

Humor in anekdote

V gostilni

»Rekel bi, gospod gostilničar, da imate neznansko snažno kuhinjo.«

»Zakaj?«

»Ker imajo vse vaše jedi po milu okus.«

Med možmi

»Ali ima tudi tvoja žena vselej zadnjo besedo, če se sporečeta?«

»Nikoli.«

»Povej mi vendar, kako to napraviš?«

»Vselej je prosim odpustčanja.«

Smola

Dva prijatelja, ki sta v mladih letih dvorila istemu dekletu, sta se čez nekaj let srečala.

»Kako je s teboj?« vpraša prvi drugega. »Ali si se z njo poročil, ali si pa še zmerom sam krpaš nogavice?«

»Oboje,« odgovori drugi.

Zemlje

V času ko je dramatik in gledališki igralec Nestroy (1801—1862) žl na Dunaju velike uspehe, so peki sklenili peči manjše zemlje. Komaj je Nestroy to izvedel, je še isti večer

prišel na oder z dvema majhnima zemljama v gumbnicah. Peki so ga tožili zaradi žaljenja časti in Nestroy je moral 48 ur za zapah.

Ko so ga izpustili, je naročil svojemu soigralcu, naj ga na odru vpraša:

»Ali te ni v zaporu nič lakota dajala, prijatelj?«

»Kje neki!« je zadovoljno odvrnil igralec. »Veš, hči jetniškega paznika se je zaljubila vame in mi skoraj vsak dan potisnila skozi ključavnico par zemelj!«

Občinstvo mu je navdušeno ploskalo, peki so pa sprevideli, da so pogoreli in da je pametnejše strupenega igralca pustiti pri miru.

Lep kompliment

Šaljapin bi moral gostovati v nekem ameriškem podeželskem mestu. Na postaji so peva čakali časnikarji in so ga ob prihodu nadlegovali z vsemi mogočimi vprašanji. Ko so zadovoljni odšli, da napišejo poročila, je Šaljapin na lepem zagledal neko damo, ki se mu je predstavila kot iskrena oboževalka njegove umetnosti — prav takrat se je pa od nekod vzel tudi neki fotograf.

»Dovolite, gospod šaljapin! A prijazno, prosim!«

Šaljapin je izrazil priložnost in je dejal svoji spremljevalki:

»Moram se od vas posloviti, gospa. Zdal moram namreč napraviti prijazen obraz...«

Zbadljivo

Bernard Shaw se je vrnil s potovanja po Grčiji. Pri neki večerji ga je vprašala njegova sosedka pri mizi:

»Ali je res, mojster, da ima vsaka Grkinja grški nos?«

»Seveda,« je odgovoril Shaw zbadljivo, »ali mislite, da Grkinje svoje nosove uvažajo?«

Slepi pesnik

Slepi angleški pesnik John Milton (1608—1674) je bil trikrat poročen, a tudi v poslednjem zakonu zelo nesrečen. Eden izmed njegovih prijateljev ga je hotel potolažiti in mu je dejal:

»Tvoja žena je tako lepa kakor vrt-nica.«

Milton je pa odgovoril:

»Po barvi je ne morem soditi, ker sem slep, a po trnjih sodeč, boš imel bržkone prav.«

ZADEVA TAMANOI

Resnično poročilo o najzanimivejšem kriminalnem primeru japonske policije

5. nadaljevanje

Režeča se krinka

Ginza se lesketa v luči. Luč se izliva iz dveh vrst obločnic, pada v barvanih slapovih z visokih zidov na pločnike, zvija se v svetlih neonskih čevih pestro čez steno, razžareva se in upada, gori in ugaša — poganja se do neba s streh velikih restavrantov.

Ginza se je zbudila. Ginza — tokijski Broadway.

Cestna železnica, avtomobili, omnibusi, podzemeljska železnica... Zareče hiše, gneča na cesti, promet. Šumeč, hiteč, brezkončen veletok. Človek pri človeku, glava pri glavi.

Japonska se izprehaja po Ginzi. Po cesti luči, optimizma in življenskega veselja.

Ginza je najmodernejša cesta sveta. Ginza je cesta časa, ki ga še ni, ki še prihaja. Ginza je New York, Paris, Berlin, Tokio v enem.

Ginza je cesta zapada, kajti vse to — nebolnički, neonska razsvetljava, veliki plakati za kinematografe, vrlovi na strehah — vse to je Zapad.

In Ginza je tudi cesta Vzhoda, ker ne ljubi naglice.

Na Ginzi čas ni dragocenost. Ljudje se tam smehljajo, klepetajo in se izprehajajo. Nikomur se ne mudi, ljudje se ne zaletavajo drug v drugega. Na obrazih bereš veselost, sproščenost, častljivost. Japonska koraka dalje — in ne pozabljaj svojega smehljaja.

Vedri so obrazi, vedra je pestra elika. Vedri so pisani kimoni, umetnine iz leskajočih se svil, ki ovijajo nežne dekliške postave, potem drobne nožice v lesenih čevljih ki klopotajo v prijetnem taktu... In poleg njih, roko v roki s svečlimi evelicami vzhoda, »moge« — moderna japonska dekleta v športnih plaščih, z gumami mi petami, oblekami po moškem kroju in aktovkami...

Evropa zmaguje. Moška moda že vlada. Se celo nad redkimi pisanimi moškimi kimoni krajuje nerodno pokrivajo iz klobučevine.

Včeraj, danes, jutri — vse se zliva na Ginzi. Maškerada rodov. Napredek jim je vodilo.

Toda zvečer, ko pada mrak na sinje strehe, se odpre cesta bodočnosti včerašnjemu Japonski.

Trgovci pridejo. Sotor stoji pri sotoru, trgovinica pri trgovinici. Tokijski Broadway se je izpremenil.

Vse se lahko tu kupi. Čudodelni amuleti, sadreni kinci Beethovna in generala Arakija, škreblijači murni, plemenite starinske vaze in dopisnice s slikami priljubljenih filmskih igralcev.

Nadzornik Hidekihi je pustil, da ga je nesel s seboj veletok ljudi. Vračal se je domov in njegove misli niso bile vesele. Težil ga je ponesrečeni poizkus, da bi razkril s pomočjo javnosti tamanojsko uganke.

Več znamenj je kazalo, da na višjih mestih njegovega ravnanja niso odobraval. Da, če bi bil mogel z uspehom onariviti naknadno svoj ukrep...

Pred sotorom, kjer so prodajali lepo izdelane lutke iz blaga, je za trenutek obstal. Dolgo je opazoval z nepopisno skrbnostjo izdelano obleko jezdečega samuraja, ki je strašče gledal izpod drobne želode.

Ko je hotel iti dalje, mu je noga zastala. Od presenečenja je dvignil roke.

Nekaj korakov pred njim je stal moški, ki je nosil nekakšen pladenj pred sabo. Na pladnju je bila sadrena maska, možka glava. Možak je stal ob bregu človeške reke, tako da je moral vsakdo videti njega in njegovo sadreno masko.

Ta možak je bil Išiga.

Hidekihi je obstal kakor prikovan in strmel v svojega mladega pomočnika, ki ga je zagledal sredi Ginze s pladnjem in sadreno masko v rokah.

Toda njegovo presenečenje se je še povečalo.

V obraz maske je prišlo življenje. Odprla je usta, da ste se videli dve rumeni vrsti zob. To odpiranje ust je bilo kakor strahotno rezanje.

Cez nekaj trenutkov so se usta maske spet zaprla. Skrivnostno, pošastno. Potem se je igra ponovila.

Mnogi, ki so hiteli mimo, so obstali. Strmeli so v režečo se masko in v moža, čakali, da jim bo pojasnil, kaj ta igra pomeni. Toda možak jim tega ni pojasnil. Nemo in pazljivo je gledal vsak obraz. Nihče ni razumel, kaj hoče in kaj šče.

Samo Hidekihi je razumel. Spoznal je zobovje v netih bele maske. Bilo je zobovje mrtvega iz Tamanoja.

Išiga je iskal človeka, ki je to zobovje že kdaj videl. Iskal je v obrazih ljudi, ki so hiteli mimo. Kje bo odkril, da je ta obraz komu znan.

Blazen zmešan našt. Toda ali mar ni obečal vsaj toliko uspeha kakor vse drugo, kar se je bilo doslej zgodilo?

Nadzornik Hidekihi se je hotel jeziti, da je njegov pomočnik začel delati na lastno pest. Zdalej pa mu je bilo vse jasno. Išiga ni nikogar vprašal. Seveda. Toda s tem je prevzel nase vso odgovornost, če bi imel neprijetnosti zaradi svojega čudnega vedenja. Nikoli ne bi smel šef kriminalne policije dovoliti svojemu uradniku, da bi se kakor konjekti mešetar postavil z glavo mrtvega na najživahnejšo cesto Tokia. Če je storil uradnik to brez njegovega dovoljenja, bo moral sam prenašati kazen in — to je še hujše — sam se bo osmešil.

K usodnim dogodkom na češkoslovaškem: Slika s slovaškega deželnega zbora v Bratislavi. V sredi od tavljenj ministrski predsednik msgr. Tiso med ministri svoje vade; nekateri izmed njih v uniformi Hlinkove garde.

Videlo se je, da moža to odkritje ni bilo preveč ljubo. »Saj sem vam že vendar rekel, da ga sploh ne poznam,« je nejevoljno zagodel in poskušal izginiti v množici. Toda Išiga, ki ni izpustil njegovega rokava, se ni mogel otresti.

V tem trenutku je še druga roka zgrabila možovo zapestje. Ko se je neznanec obrnil, je zagledal zraven sebe drobnega, starejšega gospoda, s prijaznim, nagubanim obrazom.

»Le z nama pojdite,« je dejal drobnemu gospodu. »S kriminalne policije sva.«

Poklic gospoda Sekunaja

»Torej še zmerom vztrajno trdite, da imena ne veste, gospod Sekunaj?« Priča Sekunaj je odločno odkimal.

Sekunaj je prikimal.

»Seveda, častiti gospod nadzornik — to sem hotel reči...«

»In s čim kupčujete, gospod Sekunaj?«

Molk. Hidekihijev iščoč pogled je obstal na obrazu, ki je bil prazen, kakor bi bil mrtev. Menda gospod Sekunaj vprašanja ni slišal.

Išiga in njegov predstojnik sta se spogledala. Zaradi tega je torej pričel tako zakrknjenal. Njegov poklic očitno ne spada med tiste, ki so vpisani pri trgovski zbornici. Nič hudega. — saj tu ne gre za odkrivanje prestopkov proti obrtnemu zakonu, ampak zato, da se odkrije morilec.

Hidekihi je izpremenil svoja vprašanja.

»Kje ste se srečali s človekom, ki ste ga prej spoznali?«

»V Mesečevem baru.«

»Ali ste sklenili z njim kupčijo?«

»Ne, nisem je.«

»Zakaj ne? Ali vam ni dovolj ponudil?«

»Ne zaradi tega, saj je on prodajal. Jaz bi mu moral samo dobiti kupca.«

»Ne, ne — njegova last je bilo, je tiho zatrdil. Bila je — — Zdalej je spet utihnil. Videlo se je, da se pomisli, ali naj izpregovori.

Hidekihi se je odločil, da bo opustil svojo prijaznost.

»Bila je? Govorite dalje, gospod Sekunaj, preden bo naše potrpežljivosti konec!«

Govoril ni skoraj nič glasneje kakor drugače, toda v njegovem glasu je bila nekakšna grozeča ostrina, ki je ne bi bil nihče pričakoval, najmanj pa gospod Sekunaj, ki je bil zdaj že ves zmeden.

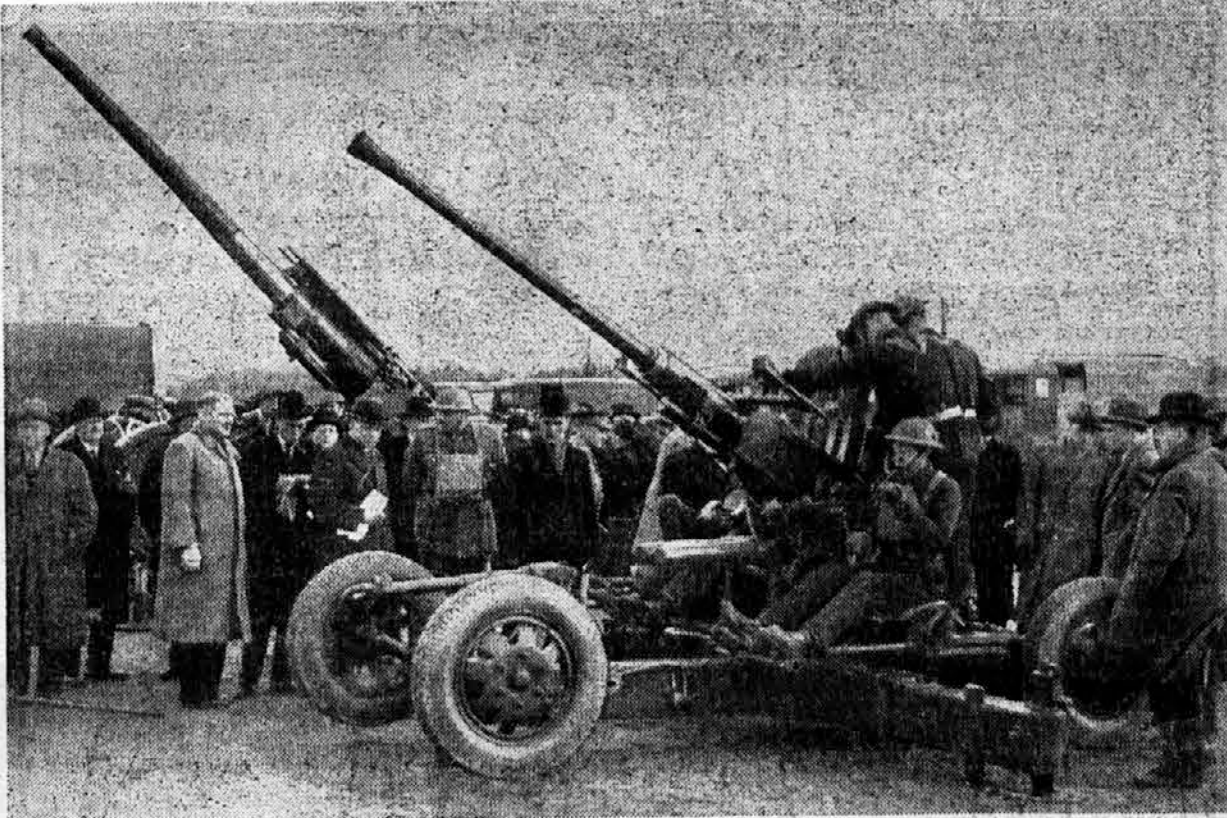
»No, gospod Sekunaj? Ne utegnem več...«

Sekunajevi prsti so začeli nestrpno olupavati stolovo naslonilo. Zdalj svojega strahu ni mogel več prikrivati pod upornostjo in nesramnostjo. Vendar pa so ostala njegova usta za prta.

»Kakor želite...« Hidekihi je vstal. »Dali vam bomo prilžnost, da boste v mirni celici osvežili svoj spomin Išiga San, uredite vse potrebno! Zapišite na koledar, da bova moža čez tri dni spet zashala... Na zaporno...«

K angleškemu oboroževanju: Britanski parlamentarci si ogledujejo moderne protiletalske topove.

povelje zapišite, da je osumljen umor...«

Počasi se je obrnil proti vratom. Skozi priprte trepalnice je skrivaj opazoval, ali bodo njegove besede učinkovale.

In učinkovale so! Možak s svetlo sinjo jopico se je v trenutku izpremenil iz predrznega napihnjenege dedca v ponižen kupček strahu.

»Čakajte, častiti gospod, — samo trenutek!« je začel prositi in zvijati roke. »Vaš ponižen sluga bo vse povedal, kar ve. O kakšnem umoru ne vem ničesar... Ničesar hudega nisem storil.«

»No, prav...« Hidekihi se je obrnil. »Kako se je torej ta možak imenoval?«

»Mogočni gospod nadzornik! Tega ne vem! Pri duši svojega očeta prižegam, da tega ne vem!«

»Kakšno kupčijo ste hoteli skleniti z njim?«

»Prodati je hotel svojo hčer...«

Sekunaj se je oddahnil kakor človek, ki se je otresel svojega bremena.

Hidekihi je stal pred njim, droben, kratkoviden, ves drhteč od napetosti. Bil je prav toliko visok kakor sedeči Sekunaj, in trdo je strmel njegov pogled v izmučeni obraz priče. Zdalj je prišel trenutek, ko bo zvedel skrito resnico.

Išiga je iz kota gledal oba tako predirljivo kakor krotilec kač. V sobi je bilo tiho, da se je slišalo Sekunajevo dihanje.

Nadzornik je prikimal. Zdalej je bil kakor izpremenjen.

Postal je spet droben, prijazen gospod, z vedrim obrazom, ki mu je dobrodušen nasmehek izkopal tisoč drobnih gub. Kakor ne bi bil še nikoli izrekel ostre, grozeče besede.

Gospod Sekunaj se je hvaležno in olajšano nasmehnul.

Še Išigov obraz je žarel. Zato torej! Zato Sekunaj ni maral in ni maral govoriti!

Gospod Sekunaj je bil zaupnik ene tistih družb, ki vodijo čajarne.

V dobri čajarni so potrebne geješe. Tudi geješe se starajo. Gospod Sekunaj je skrbel za prirastek.

Hidekihi in njegov pomočnik sta takoj vedela, kakšen poklic ima priča Sekunaj, ko je priznal, s kakšnim namenom je iskal umorjenega moža.

Nadaljevanje na zadnji strani.

Ali znaš biti zamolčljiva?

1. Ali nikoli ne nosiš na uho svoji mami ali teti, če si se malo sporekla s svojim možem?

2. Ali nisi nedolžnih skrivnosti, ki ti jih je zaupala prijateljica Mara, nikoli izdala prijateljici Miri?

3. Ali nisi o družinskih dogodkih ali pa zaupnosti iz svojega življenja še nikoli pripovedovala mlademu brvcu, ki te redno striže in kodra?

4. Ali se ti ni še nikoli pripetilo v višku, da bi se bila spustila v pogovor z neznanim sopotnikom (sopotnico) in mu prav kmalu zaupala vse mogoče podrobnosti o načinu svojega življenja in o svojih prijateljih in znancih?

5. Ali nisi nikoli izdala staršem zaupnega priznanja svojega mlajšega brata, češ da je samo »v njegovo korist«, če oče in mati takne reči vesta?

6. Med tvojimi znanci je tudi neka znamenitejša oseba. Ali nisi nikoli zinita o njej in na njenem življenju malce preveč zasebnih stvari, samo zato da pokažeš, da se z njo dobro poznaš?

Odgovori na vprašanja na 12. strani.

V duši Hidekihija sta se med seboj borila nejevolja zaradi Išigove nepokornosti in občudovanje zaradi njegove poizkušnje. Vsekakor mu mora prepovedati, da bi še nadaljeval svoj poizkus. Saj je ta poizkus pod častjo za policista.

Trikrat se je že odločil, da bo to storil, trikrat se je premislil.

Neki možki iz množice je obstal pred Išigo.

»Tega človeka poznam!« je vzkliznil. »Zobe poznam!«

Išiga je skočil k njemu. Prijel ga je za roko.

»Kdo je? Kako se imenuje?«

»Hitro!«

Zdelo se je, da bodo njegove zareče oči zažgale pričo, ki mu je padla z neba. Možak pa je presenečen in prestrašen odskočil.

»Tega pa ne vem,« je rekel. »Njegovega imena ne poznam.«

»Saj ste pravkar rekli, da vam je znan?«

»Ne, tega nisem rekel, samo videl sem ga.«

»Izenada je postal neprijazen. Čemu hočete vedeti?«

»Moram vedeti — s policije sem,« je odločno vzkliznil Išiga. »Odgovori mi torej!«

Njegove stienjene ustnice so bile hudočno podvite.

Nadzornik Hidekihi ga je ostro pogledal. Imel je obleko iz surovega blaga s pisanimi vzorci, potem svetlo sinjo jopico in pentljo z živimi pikami. Pentlja je bila otožno pobešana. V roki je držal slamnik in na čevljih je imel široke podplate.

Torej nikakšna slika iz angleškega modnega albuma. Vsekakor pa je možak izdal nekakšno hotenje, da bi bil eleganten.

»Kaj ste po poklicu, gospod Sekunaj?« je poskušal Hidekihi z druge strani napasti zakrknjenost priče.

»Sem — sem — eh — delam s čajarnami in kavarnami.«

»Kaj pomeni to, da delate s čajarnami... Ali se ne bi mogli natančneje izraziti?«

Gospod Sekunaj je trdovratno strmel v svoje široke čevlje. Potem je pljunil čez pol sobe v kot, naravnost v pljuvalnik.

Videlo se je, da gospod Sekunaj napreduje s časom.

»Ali hočete morda reči, da kaj prodajate čajarnam, — da kupčujete ali tako nekako?«

Hidekihi je bil živa nežnost.

Hidekihi se je zadovoljno smehljajal. Počasi je zadeva prihajala v tek.

»Kaj pa je prodajal?«

Sekunaj se je za trenutek pomišljal. »Pozabil sem,« je zmedeno rekel.

Nadzornik je zaprl oči in se zleknil v naslonjaču.

»Morda se boste vsaj spomnili, kaj je bil mož, ki mu ne veste imena, po poklicu?« Slišalo se je, kakor bi mati nežno prigovarjala trmastemu sinu.

»Ni mi povedal, kakšen poklic ima, častiti nadzornik.«

»Toda če ste hoteli z njim skleniti kupčijo, ste morali vendar vedeti, kaj je možak prodajal?«

»Ta prodaja ni bila prav nič v zvezi z drugim: posil tega človeka.«

Išiga je pomignil predstojniku, da bi zdaj še on rad nekaj vprašal.

»Sodim torej, da vam je bil prodati kaj dragocenega, — morda kakšno sliko, ali dragotino — ali...«

Išiga je dvignil glas, »pa tista zadeva sploh ni bila njegova? Ali je prodal pri tem pomagati, gospod Sekunaj?«

Zadnje besede so zvenele grozeče in skrivnostno. Priča Sekunaj se je nehoti zdrnil.

Z vlakom čez ocean

Cel vlak s potniki in tovorom vred naložiti na brod in prepeljati čez jezero, je že stara stvar. V Evropi je že dolgo v prometu malmajski brod med Švedsko in Nemčijo, prav tako pa tudi slavní vlak na čolnih med Dovrom in Dunkerquom. Zvečer ležete v posteljo v Londonu, jutraj se pa zbudite v Parizu.

Novo je pa, da bodo cel vlak, lokomotivo in vagon, naložili na ladjo in jo prepeljali čez Atlantski ocean. V Southamptonu so namreč vkrcali najznamenitejši angleški vlak, tako imenovani »Coronation Scot« (ta vlak vozi med Londonom in Edinburghom), na ladjo »Belpamelo« in ga odpeljali v Združene države, da bo na svetovni razstavi v Newyorku pokazal Američanom, kaj zmore angleška železniška tehnika. V Newyorku bo vlak več mesecev na ogled radovednežem, še prej bo pa za propagando vozil od vzhodne do zahodne obale Združenih držav. Pri tem ne bo prevozil nič manj kakor 4750 kilometrov in se bo lahko pomeril z najhitrejšimi ameriški ekspresi.

»Coronation Scot« je zadnja novost angleške tehnike. V primeri z orjaškimi ameriškimimi hlaponi je lokomotiva angleškega paradnega vlaka majhna in lična. Zgrajena je po najnovejših pravilih tehnike in doseže do 114 angleških milj (okrog 183 km) hitrosti na uro. Tako daleč tam čez lužo se niso. Pacifiška železniška družba je zdaj zgradila posebno električno Dieslovo lokomotivo, ki se ponaša s tem, da je največja električna lokomotiva na svetu. Ima 3600 konjskih sil, ne potrebuje ne premoga ne kurjača, priključijo ji pa lahko nič manj ko 17 vagonov; za 2260 milj dolgo vožnjo počez preko vse ameriške celine potrebuje 22 ur manj kakor parna lokomotiva.

S takšnimi velikani bo tekmovala mala lokomotiva »6220 Coronation«. Po ameriških predpisih se je celo opremila s svarilnim zvonom in varnostno svetiljko. Tehta »samo« 164 ton in ima navadno s seboj še deset ton premoga in okrog 18 tisoč litrov vode. Vlak ima osem vagonov, po dva in dva strnjena v celoto. Navadni vagoni brzega vlaka tehtajo 33 ton, elegantni vagoni »Coronation-Scota« pa tri tone manj. Opremljeni so z najmodernejšimi napravami in imajo dvojna okna, da ne more prodreti v oddelke noben prah ne saje. Vlak ima med drugim salonski vagon, jedilni in spalní vagon prvega razreda, jedilni vagon tretjega razreda in sprehajalni vagon z barom. Vsak potnik lahko telefonsko pokliče jedilni vagon. Vsega skup ima »Coronation« prostora za 173 potnikov. Z lokomotivo vred tehta nekaj več ko 426 ton.

Ni bilo lahko cel vlak varno in brez poškodb prenesti na ladjo. Najprej so lokomotivo razbremenili vse zunanje navlake in jo tako olajšali za kakšnih 100 ton. Potlej so jo z drugo lokomotivo potegnili do pristanišča v Southamptonu. Tam so jo ladijski žerjavi zgrabili kakor jajce brez lupine in jo prav previdno položili na ladjo. Za njo je prišel na vrsto 28 in pol tone težki tender. Vagone so pričvrstili na palubo in jih prevlekli z voskom, da bodo prišli na drugo stran velike luže brez sleherne praske.

V Baltimore bo ladja priplula 21. marca. Potlej bodo v baltimorskih železniških delavnicah vlak sestavili, nato bo pa nastopil svojo veliko vožnjo, trajajočo do 14. aprila; takrat bo vlak privozil v New Haven v državi Connecticut. »Coronation-Scota« bosta Američanom predstavila dva veterana angleških železničarjev. Strojevodja je 57letni F. C. Bishop, ki opravlja svojo službo že 41 let in je že vozil kraljevi vlak »Royal Scot«. Njegov kurjač je J. McKinnon Carswell; mož ima sicer šele 34 let, a je že izprašan strojevodja. Lahko si mislimo, kako pomorna sta ta dva moža, ker so ravno njiju izbrali, da bosta Američanom pokazala, da se tudi na stari celine vozimo hitro, prijetno, zlasti pa popolnoma varno.

Volna iz morskih halug

Če verjamete ali ne: Japonci so začeli delati volno iz morskih halug. Ob severnovzhodni obali, kjer ob pogostih viharjih valovi namečejo na obal velike kupe morskih rastlin, je neka japonska družba sezidala tovarno. Ta tovarna izdelava vsak dan iz te lepljive, gumiju podobne rastline pet ton volne. Novi način pridobivanja volne je iznašel Tadaajuki Godo, inženir družbe; pred kratkim je povedal, da je za izdelovanje volne porabilnih 20 odstotkov vseh naplavljenih halug.

Družba je v novo podjetje vtaknila pet milijonov jenov (okrog 110 milijonov dinarjev) in ima v načrtu še več takšnih tovarn. A kljub temu da je morje okrog Japonske bogato z rastlinstvom, ima izdelovanje volne iz halug vendar eno slabo stran; haluge »o namreč na Japonskem priljubljena ljudska hrana, »nori« po imenu. Trgovci, ki kupujejo z njimi, so že vložili protest proti izkoriščanju te rastline v druge namene. Boje se namreč, da je zanje ne bi nič ostalo.

Snežna kraljica

6.

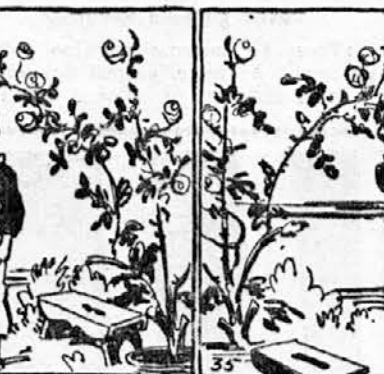
Lastovke so si gradile gnezda, okna so se odpirala in otroka

sta spet hodila na svoj vrtič tam gori v žlebu nad vsemi nadstropji.

Rože so cvetele to poletje čudovito. Dekletce se je naučilo

pesmice, ki je pela o rožah, in mislila je na svoje rože; pela jo je dečku in on jo je pel z njo:

»Rože v dolini cveto, Jezusček sam je prišel na zemljo.«

In otroka sta se držala za roke, poljubljala rože in gledala v božji jasni sončni sij, govo-

nila z njim, kakor bi bil sam Jezusček v njem. Tako lepi poletni dnevi so prišli v deželo, tako le-

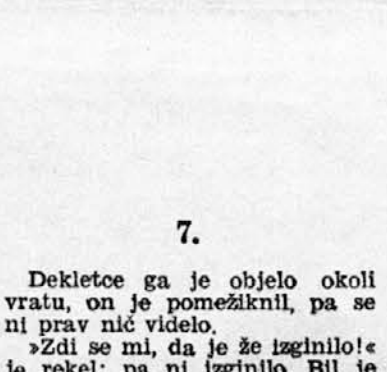
po je bilo zunaj in pri vrtnicah, ki kar odcveteli niso marale!

Karel in Marjetica sta sedela in gledala slikanico z živalmi in pticami — ura na zvoniku je

pravkar odbila pet — tedaj se je pa Karel iznenada zdrznil in rekel:

»Oh, zbadlo me je v srce! In zdaj mi je še nekaj priletelo v oko.«

pozabili grdega stekla, ki je vse veliko in dobro, kar se je v njem

lesketalo, spremenilo v majhno in gnusno, medtem ko je vse

lesketalo, spremenilo v majhno in gnusno, medtem ko je vse

hudobno in slabo stopilo na plan in se je takoj opazila vsa-ka pomanjkljivost. Tudi ubogi

Karel je dobil drobec naravnost v srce. To srce bo kmalu postalo kakor kamen ali pa kepa

ledu. Zdaj ga sicer ni več bolelo, toda v srcu je pa kljub temu tičalo.

»Zakaj jokaš?« jo je vprašal. »Tako grda si! Saj mi nič ni! — Fej!« je zdajca vzkliknil,

»roža tamle je živela! In glej, tistale je čisto postranil!« »Saj so same grde rože! Po-

dobne so zaboju, ki iz njega rasejo!« Z nogo je brcnil zabojo in odtrgal obe roži.

Dalje prihodnj

„Snežna kraljica“ je začela izhajati v 8. šte. „Družinskega tednika“ z dne 23. februarja 1939.

Vegetarična Kitajska

Poljedelska Kitajska je nam civiliziranec predložila eksperiment z rastlinsko prehrano, kakršnega v takšni meri in tako dolgotrajnega svet še ni doživel.

Sodijo, da živi samo deset odstotkov kitajskega prebivalstva v mestih, način prehrane ostalih devetdesetih odstotkov kmečkega ljudstva je pa že tisočletja ostal v glavnem neizpremenjen.

Kitajci so meso, ribe in jajca le neznaten del celotne prehrane. Povprečna poraba mleka znaša manj ko desetinko odstotka. Važno je tudi vedeti, da ta veliki kmečki narod več sto milijonov ljudi že svojih štirideset stoletij prestane brez mleka in brez mlečnih izdelkov. In vendar ne moremo trditi, da bi se opazila kot posledica tega poskusa, ki ga izvaja cel narod, da so Kitajci nemara manj vredni od Mongolov na severnem Kitajskem, ki uživajo mleko.

Tudi v kulturnem pogledu Kitajci nikakor niso na slabšem kakor nevegetarične dežele.

Kitajska rastlinska hrana sestaja iz poljskih pridelkov in fižola soje. Na severnem Kitajskem jedo (zvečinoma v obliki kruha) pšenico, proso in koruzo; južni Kitajec vse to nadomesti z dušenim rižem. Eden najzanimivejših uspehov kitajskega eksperimenta je podzvedno spoznanje kitajskega kmeta, da je kruh iz več vrst žita boljši od kruha iz ene same vrste žita. V različnih predelih severne Kitajske so v navadi različne mešanice moka. Te mešanice so v posameznih pokrajinah odvisne od žetve, a skoraj povsod so kmetje prepričani, da je mešana moka boljša od sleherne izmed mok, ki je iz njih mešanica sestavljena.

Na Kitajskem imamo torej opravka s kmečkim ljudstvom, ki že 4000 ali pa še več let uživa hrano, ki ni samo rastlinska, temveč celo mleka ne pozna, čeprav je mleko alfa in omega prehrane nas zahodnjakov.

Nemogoče je na majhnem prostoru popisati vse važne izsledke kitajskega vegetaričnega poskusa. Problem vitaminov v rastlinski prehrani je poglavje zase; posledice hrane, bogate z ogljikovimi hidrati in njena nasičenost, je drug problem; fižol soja na kitajskem jedilniku je pa tretje poglavje. Njegov pomen je Amerika šele pred kratkim odkrila.

Na področju kmečke hrane je Kitajska našla rešitev problema svoje prehrane. Gospodarsko je sicer ta rešitev vredna priznanja in izredno praktična, kakovostno bi se pa razmere utegnile še v marsičem izboljšati.

Po newyorškem »Scientific American«

Röntgensko filmanje srca pred usmrtnitvijo

Newyork, marca

Ondaj so v kaznionici v Salt-Lake-Cityju izvršili smrtno obsodbo nad zloglasnim ameriškim razbojnikom Johnom Daringom, a ne na električnem stolu temveč s strelji iz pušk.

Obsojenca so posadili na stol in mu naperili naravnost v srce štiri puškinke cevi. V odločilnem trenutku je krvnik pritisnil na električen gumb in že so zleteli strelji iz vseh štirih pušk naravnost v obsojenčovo srce.

Dan pred usmrtnitvijo si je več ameriških zdravnikov izprosil od Johna Daringa dovoljenje za röntgensko filmanje njegovega srca pred usmrtnitvijo in v trenutku, ko bodo strelji zadeli srce. Tako je zdravniška veda dobila prvi posnetek delovanja srca tik pred smrtjo.

Filmski posnetek kaže, da je obsojenčovo srce nekaj minut pred usmrtnitvijo trikrat hitreje bilo kakor navadno, 15 1/2 sekunde po ustrelitvi je pa prenehalo utripati. Zanimivo je, da je tudi teh 15 sekund srce bilo prav tako hitro kakor prej in da je šele potlej na lepem zastalo. Smrt je nastopila po 2 in pol minute.

Razkroj uranovega atoma

Newyork, februarja.

Kakor poročajo iz vseučilišča Columbie, se jim je posrečilo v njenem laboratoriju uranov atom razdeliti v dva dela. Vsak del ima napetost sto milijonov elektronskih voltov. S tem se je doslej posrečilo pretvoriti največ snovi v energijo.

Razkrojitev atoma se je posrečila s pomočjo nevtronov (nevtralnih atomskih delcev, ki niso naelektrani), ki se premikajo z energijo 1/10 volta. So pa v stanju proizvajati za milijardo večjo energijo. Novi poskus so odkrili potem, ko sta v Zavodu cesarja Viljema v Berlin-Dahleunu in nato v Stockholmu ugotovila dr. Lise Meitnerjeva in profesor Otto Hahn, da uran, če ga razkrojimo z nevtroni, ne razpade v radijev izotop, temveč v dve lažji prvini, v barij in še lažji mazurij ali kripton. Mazurij je ena najmlajših na novo odkritih prvin. Poskuse so na vseučilišču Columbij delali v navzočnosti in pod vodstvom Nobelovega nagradjenca profesorja Enrica Fermija. Izsledke so zdaj predložili Carnegiejevemu zavodu v Washingtonu v pregled in priznanje. Profesor Fermi je preračunal, da postane pri razkrojitvi urana z nevtroni 200 milijonov elektronskih voltov prostih.

11. nadaljevanje

Ko so se vrata za njo zaprla, sta se pogleda gospoda Burnsa in gospe Benetlove udarila kakor dva meča.

Višji nadzornik je bil videti nekoliko zmeden, Mrs. Jana pa vidno slabe volje, ker mu ni mogla postreči z boljšimi informacijami.

»Ali ima vaš hotel morda kakšen stranski izhod, kjer gostje lahko neopaženo odidejo?« je vprašal Burns po mučnem odmoru.

Mrs. Jana Benetlova je to zablelelo. »Kaj pa mislite, Mr. Burns! Moj hotel vendar ni jazbina, kjer bi ljudje lahko po mili volji na vseh straneh smukali ven in noter. Potem bi lahko vsako s ceste prišel v hišo, to pa mojim gostom in meni ne bi bilo všeč.«

Detektiv je vstal in si počasi s komolcem obrisal oglejni klobuk.

»Ali je gospod Refford doma?«

Mrs. Benetlova je obžaljujoče skomignila z zajetnimi rameni.

»Pogledali bomo. Ali naj vas prijavim?«

»Ne, hvala,« je Burns hitro odklonil. »Rajši bi šel takoj k njemu.«

»Prosim, kakor želite. Ima sobe št. 12, do 14. V prvem nadstropju na desni,« je rekla Mrs. Benetlova prav uslužni in višji nadzornik se ji je nerodno, a zelo vljudno priklonil.

»Menda vas moj obisk ne bo preveč presenetil,« je dejal nekaj minut nato, ko ga je Refford spustil v svojo sobo, in se zadovoljno nasmehnil. »Miss Learnerjeva je bila že tako ljubezniva, da vam je naznanila moj prihod.«

Harry mu je uslužno ponudil nalašč in v presenečenje namršil obrvi. »O, gospodična Learnerjeva je bila torej? Po glasu je nisem mogel spoznati.«

Burns je priklimal in se namuznil. »Da, in jaz sem bil toliko predrzen, da sem malo prisluskoval. Delal se je, kakor bi bil pravkar igriral svojo najmučnejšo kvarto, in ni izpustil Refforda iz oči.«

Ta se je pa samo prav lepo nasmehnil.

»Da, razumem: majhen, priljubljen trik? Sli ste iz hiše, se po ovinkih vrnili vanjo in ujeli miss Learnerjevo pri telefonu. Čudovito. Upam samo, Mr. Burns, njegov glas je zvenel zdaj drugače in tudi njegov pogled se je spremenil, tudi mlade dame niste preveč prestrašili. Prepričan sem, da ni mislila nič hudega.«

Burns ga je z rahlo kretljivo pomiril. »O, saj nisem tak. Zlasti pri mladih damah ne,« je prijateljsko zatrdil.

Opazoval je od strani zdravi, prikupni obraz mladega moža in zraven menda nekaj iskal v svojih spominih.

»Saj vam lahko pomagam, Mr. Burns,« je dejal Refford, potisnil pred višjega nadzornika zaboječ s smotkami, prekrilji svoje dolge noge in se veselo nasmehnil. »Čemu bi si predolgo razbijali glavo? Kolikor vem, se doslej še nisva videla, in v svojem družinskem albumu na Scotland-Yardu me tudi ne boste našli. Morda pridem še kdaj pozneje vanj. Saj ste menda to mislili?«

Burns si je skrbno izbral drago importno smotko, odgriznil konico in začel potem pobožno kaditi.

»Mr. Refford, mislim, da je najbolje, če se ne greva več slepe misli,« je menil. »Nekako ste vmešali svoje prete v zadevo »Kostanjeve hiše«. Ta trenutek še ne vem, na kakšen način. Odkril pa bom vse, o tem ste lahko prepričani. In potem se bo morda zadeva neprijetneje za vas končala, kakor pa če se zdaj odkrito pomeniva.« Nagnil je svojo drobno glavo v stran in spodbujevalno pomežiknil Reffordu.

Harry je sklenil roke na kolenih in višji nadzornik je moral občudovati njegove dobro negovane, lepe nohte. »Tako prijazni ste, Mr. Burns, da bi se vam najrajši takoj izpovedal, če bi vedel kaj takšnega, kar bi bilo izpovedbe vredno. Toda moja vest je tako čista, da si ne vem razlagati, kako sem sploh mogel zbuditi vašo pozornost.« Zamahnil je z levo nogo in Burnsov pogled je obstal na njegovih elegantnih, ozkih športnih čevljih.

»Takšna noga mora dati zelo značilen odtis, ne mislite?« se je zarežal in njegove oči so se čudno zasvetile.

Refford si je zamišljeno pogledal noge. »Vsekako, zelo značilen.«

»Ali ne bi napravila majhnega poskusa?« je vprašal detektiv z blagim nasmeškom. Vzel je iz žepa polo papirja in jo počasi razvil.

»Z veseljem, Mr. Burns, če vam s tem ustrežem,« je hitro odvrnil Refford. »Ali hočete desno ali levo?«

Višji nadzornik je pogledal na polo. »Reciva desno.«

Zravnil je papir, ga položil na tla in Harry je postavil svojo nogo v debele obrise, začrtane s črnim svinčnikom.

»Nekako četrta palca ožja in vsaj pol palca daljša, gospod višji nadzornik,« je strokovniško ugotovil. »Razen tega je tole, kar imate tu narisan, očitno ploska noga.«

»Gumasti podplati,« je zagodel Burns in slabe volje zvil papir. »A vsaj to mi povejte, kaj počenete v Newchurchu,« je nato prav prijazno nadaljeval. »Kolikor mi je znano, nimate službe, ki bi vas klicala, in priznati mi boste morali, da je prav čudno, če čepi človek vaše vrste kar cele tedne v takšnem gnezdu.«

PREPROGA GROZE

DETEKTIVSKI ROMAN

Napisal Louis Weinert-Wilton

Refford je višjega nadzornika prav presenečeno pogledal.

»Na oddihu sem,« je dejal z dostojanstvenim poudarkom. »In kolikor mi je znano, sme vsak Anglež storiti to, kar se mu ljubi. Kar se pa tiče besede »gnezdo«, se mi zdi, da se najina okusa ne ujemata. Jaz vsaj se tu imenitno počutim,« je zatrdil in pokazal Burnsu svoje bele zobe.

Detektiva se je polotil neprijeten občutek, da jih je v »Kraljici Viktoriji« po vseh predpisih dobil po grbi, in ta občutek ga je razdražil.

Preden je šel, je hotel imeti vsaj majhno zadoščenje. Želel je namigniti Reffordu, da se ne da voditi za nos.

»Če se drugi ne boste spet dobro počutili, Mr. Refford,« je dobrohotno rekel in potkal Harryja po rami, »in če bodo morala uboga dekleta zaradi vas spet spati v oblekah, pazite, da ne bodo vaše reči same hodile ponoči na sprehod. Utegnili bi po nedolžnem imeti hude neprijetnosti. Tole,« segel je v telovnikov žep in pomolil Reffordu majhno srebrno ploščico pod nos, »sem dobil pod oknom Milnerjeve delovne sobe. Kakor vidite, sta na njej začetnici H. R., in skoraj bi stavljal, da je ploščica spadala nekoč k tobačnici, ki leži tu na mizi in ki ima slučajno prazen vogal.«

Po teh besedah je Burns ploščico hitro spravil in vtaknil v žep tudi tobačnico.

»Saj mi boste oprostili, Mr. Refford,« je dejal. »Tole bi si rad v miru nekoliko ogledal.«

»Prosim, Mr. Burns,« je odvrnil Harry z uslužnim nasmeškom. »Če se vam že zdi potrebno. Jaz na vašem mestu bi rajši porabil svoj prosti čas za to, da bi malo pobrskal po pogoriščen lovske kočice, ki je enoči tu blizu pogorela.«

Višji nadzornik ga je hitro in ostro pogledal. Potem se je pa globoko priklonil in odšel urnih korakov in hudo zamišljen iz »Kraljice Viktorije«.

Nadzornik Webster je že nestrpno čakal Burnsa pred vrati. »Kostanjeve hiše«, Pred nekaj minutami je bil prišel iz Londona, otovorjen z novicami, ki se jih je hotel hitro otesti.

»Torej, dr. Shipley je spet doma,« je prijeto vznemirjen zagodel. »Ponoči so ga pripelali nazaj in kar lepo postavili pred vrata. Iz njega pa ni mogoče ničesar zvleči. Zdi se mi zelo slab in izmučen, vendar je bil davi že pri mrliškem ogledu. Drugi zdravniki so se vsi samo praskali po glavi, on je pa izjavil, da sta Milner in Stone umrli, ker sta vdihavala strupene pare. Komisiji je napravil celo predavanje, vendar ga nisem prav razumel. Nisem medicinec. Zame je poglavitno to, da bomo imeli opravka z umorom. Zapisnik sem vam prinesel s seboj. Zdjaj vsaj vemo, pri čem smo. Ali je tu kaj novega?«

Burns je otožno odkimal, in ko sta prišla v delovno sobo, pred katero je stražil policist, je segel najprej po zapisniku in ga zelo natanko prebral. Pogosto je med branjem obstal in njegovi pogledi so blodili po sobi, kakor bi nekaj določenega iskali. Izenenada mu je pa menda prišlo nekaj na um. Dolgo je napeto mislil in strmel na prostor pred kaminom, potem je pa zložil papir in ga spravil v žep.

»Ali ste kaj poizvedeli o drugih gostih?« je vprašal Webster, ki je nekam tjavdan brskal po kotih.

»Da,« je odvrnil nadzornik, »vse je poskrbljeno. Sodim pa, da dosti ne bo pomagalo. Sami ljudje, ki jim ni mogoče ničesar očitati.«

Sedel je za pisalno mizo, vzel nekaj listov iz zapisnice in jih razgrnil pred sabo. »Ali hočete poslušati?« Seveda samo najvažnejše, kajti če človek zahteva informacije, mu znesejo naši ljudje vse, kar najdejo, da se sam vrag ne bi spoznal.«

Burns je priklimal in Webster je začel brskati po svojih zapisnikih.

»Torej, najprej bi bil tu Ernest Crayton. 51 let ima, odvetnik je in stanuje v Somerstownu, Patschutt-Street 9. Samec je, ima pa razmerje z gospo Winnerjevo, vdovo železniceškega uradnika, staro 48 let. Čuden okus mora imeti ta Mr. Crayton, a očitno ga to razmerje ne stane preveč. Dosti klientov ima, a same dvomljive ljudi. Med drugim je zagovarjal Jacka Cornfielda, ki je bil obtožen zaradi velikega vloma v blaginjo, in miss Elzo Fleshovo, ki je stala pred sodiščem zaradi ponarejene menice. Oba sta se izmazala. Sam še nikoli ni bil kaznovan in je po policijskih aktih sodeč spodoben človek. No, tega pa ne bi podpisal. Mislim, da sodi v tisto vrsto ljudi, ki ne grejo radi na limanice.«

Webster si je prižgal pipo.

»Potem imamo dr. Charlesa Warnerja. 58 let.«

Burns je odmahnil z roko. »Tega ne potrebujemo.«

»To sem si takoj mislil,« je nadzornik priklimal. »Zvedel sem pa o njem prav zanimive reči. Možak se vozi vsak teden dvakrat v London in tam popase vsa zabavišča, kjer imajo uslužno žensko postrežbo.«

»Pustite mu to veselje,« je nestrpno menil Burns.

»No, zastran mene... Klobuk pred njim z glave, če v svojih letih še to zdrži... Zdjaj pride Mr. Robert Vane, šef firme Praughton & Wellmann. 53 let je star. Bil je uradnik v banki, potem se je oženil s hčerjo starega Arturja Praughtona in prevzel banko. Zdjaj je vdovec. Banka je stara, a ni več tieta, kar je bila, vendar pa ima še dobre stranke z dežele. V glavnem se ukvarja s prekmorskimi spekulacijami. Bogat je in razkošno živi. Kaže, da ima dobre družabne zveze z visoko živino, zlasti v finančnem in kolonijemskem ministristvu, pa tudi pri raznih poslancih...«

»Vse vem,« je odmahnil Burns.

»Dajte...«

»Zakaj mi niste tega takoj povedali?« je skoraj osorno zagodel Webster. »Ali mislite, da mi je v zabavo, če toliko govorim? Če čisto izsušeno grlo imam. Potem Thomas Flesh, Brompton, Beak-Street 12. ena najstarejših živiliških trgovin na Angleškem. 44 let, samec. Denar je vtaknil v gledališče na Westendu in v gledališče »Chinelly«. Dosti se suče med umetniki in ima zveze z raznimi znanimi umetniki. Da, to mi je boji vseč kakor 48letna vdova Mr. Craytona. Kaj takega bi si tudi jaz privoščil, če bi si z raznimi dobavami lahko prisluzil drobiž, potreben za takšne reči. Lepo je tole... Ali mislite,

da bo imel takšen možak vzrok, spraviti Milnerja in Stonea s poti?«

»Zakaj pa ne?« je kratko menil Burns in Webster je napravil strahotno presenečen obraz.

»No, prav... Zdjaj pride torej še polkovnik Roy Gregory. 52 let star. Nekeč je bil častnik pri konjenici, potem pa pri Kitchenerjevem štabu. V vojni je dobil več odlikovanj. Od leta 1920 je pri indijski armadi in tam so ga porabili za več posebnih nalog. Pred kakšnimi štirimi meseci je pustil službo. Vzroki niso znani. Na naše zaupno vprašanje so bili pri vojnem ministristvu zelo zapeti. Kaže, da je zelo premožen, ker živi razkošno... Smešna informacija, kaj?«

Višji nadzornik si je z roko podprl glavo in nekaj časa premišljal.

»Morda bo potrebno, Webster,« je čez nekaj časa prekinil molk, »da ostanete tu v Newchurchu. Ali si lahko tako uredite?«

Webster je prisluhnil.

»Zakaj pa ne, če je potrebno? Kakor veste, je šef ukazal, naj vam pomagam razvozlati to zadevo. Ali imate morda kakšno posebno nalogo zame?« je vprašal in pričakujoče pogledal detektiva.

Burns je priklimal.

»Veelite se v »Kraljici Viktoriji« in pazite na Mr. Refforda, ki tam stanuje. Bodite pa oprezní in pametni, kajti z njim se ne da delati kakor z drugimi. Prepričan sem, da vam bo dajal dosti opravka.«

»To pa kar meni prepustite,« je hitro odvrnil Webster in izbočil prsi. »Saj nisem prišel večeraj na svet, in imel sem že opravka z raznimi prebrišani ljudmi. Ali mislite, da se pri njem začena sled?«

Burns se je zamišljeno podrgnil po mesnatem nosu, ki se mu je bil nekam preveč bobnotno razrasel.

»Tega vama pa res še ne morem reči. Morda sva vsaj na takšni sledi, da naju bo pripeljala na pravo sled.«

Nadzornik je debelo pogledal in nekaj časa premišljal, da bi uganil pravi zmisel teh besed.

»Veste, Burns,« je dejal, »prav veseli bi bil, če bi se nama to posrečilo. Ob koncu leta jo namreč mislim mahnuti v pokoj.«

Burns ga je otožno pogledal.

»To je pa najpametnejše, česar ste se mogli domisliti, dragi Webster,« je dejal in globoko zavzdihnil. »Če v tej vražji zadevi ne bova ničesar opravila — in vse kaže, da bo tako — naju bodo tako oba poslali k vragu.«

13

Thomas Flesh je poklical svojega ravnatelja, da mu je prinesel pisma, ki so prišla s prvo jutrnjo pošto. Toda vse je kazalo, da Flesh, kakor navadno, tudi to pot ni bil z mislimi pri delu. Komaj je nekaj pismem bežno preletel, že je potisnil ves kup nazaj pred svojega uslužbenca in se udobno zleknil v naslanjaču.

»Rajši mi povejte, kaj je važnega,« je dejal s svojim trudnim glasom in zaprl oči. Človek bi mislil, da je šlo vse, kar mu je ravnatelj bral, mimo njegovih ušes.

Tu in tam pa je Flesh le odprl oči in kaj pripomnil ali ukazal.

Dosti bolj kakor poslovna pošta so zanimala Flesha zasebna pisma, ki mu jih je sluga vselej prinašal v zaklenjeni torbi. S temi pismi se je potem pogosto ukvarjal dobro uro ali še več, in sicer za zaklenjenimi vrati. V pisarni so vedei da ga takrat tudi z najvažnejšimi poslovnimi zadevami ne smejo motiti, in so si o tem svoje mislili. Kadar je prišel Flesh po branju zasebnih pism z nasmehom čez prag, je bilo lepo vreme. Če so se mu pa pokazale drgetajoče gubice okoli mesnatih ustnic in okoli bodečih oči, je navadno nastala nevihta, da se je vsa hiša tresla.

Thomas Flesh je hodil ob takih dneh s stisnjenimi zobmi po sobah in iskal žrtve za svojo slabo voljo, ki je pogosto izpremenila vljudnega, mirnega moža v živinega nasilnika.

Učinek teh izbruhov z vsimi slabimi posledicami za prizadete je ostal na osebju še dolgo potem, ko se je Thomas Flesh že spet spremenil v umerjenega, brezhibnega gentlemana, in je dosti pripomogel, da je Flesh lahko brez škode posvetil svojemu poslu včasih več dni po vrsti le po nekaj ur.

V zadnjem času je spet nastala pri njem doba, ko se ni na videz za prav nič zanimal. Vselej je prišel šele pozno dopoldne, z nervozno naglico in vidno raztresenostjo je uredil le tisto, kar je bilo najpotrebnejše, in ga potem ves dan ni bilo več na izpregled. Niti ravnatelj ni vedel, kje bi dobil šefa, in se ga tudi ne bi bil upal iskati, kajti če Flesh ni izrecno povedal, kje je, je to pomenilo, da noče slišati niti besede o poslovnih rečeh. Bil je pač tudi v tem oziru, kakor še v marsikaterem, zelo samosvoji, in kdor je hotel z njim dobro voziti, se je moral ozirati na njegove muhe.

Ravnatelj je bil s svojim poročilom že davno pri kraju in je nestrpno čakal, da bi šel, toda Flesh se ni niti gnil, in zdelo se je, da je ravnateljstvo navzočnost sploh pozabil.

Izenenada se je pa vzravnal. »Mr. Lee,« je zdajci vprašal, »koliko denarja imamo zunaj?«

Ravnatelj je malo pomislil. »Okoli devetnajst tisoč funtov, Mr. Flesh...«

Flesh je menda računal. »In koliko imamo gotovine?«

»Okoli pet in dvajset tisoč funtov. V zadnjem času smo precej dvignili z bančnega računa.«

»Zakaj mi to pripovedujete?« je razdraženo vprašal Flesh. »Ali sem vas to vprašal, ali pa mislite, da imam tako slab spomin? Še danes mi priškrbite dvajset tisoč funtov in glejte, da boste denar, ki je še zunaj, čim prej izterjali. Prihodnje dni bom potreboval najmanj štirideset tisoč funtov.«

»Dolglej bi lahko že vnovčili menico Franka Milnerja,« je uslužno pripomnil Lee. »Le na kratek rok je in glasi se na dvajset tisoč funtov...«

Flesh je nekaj časa premišljal.

»Ne,« je potem odločil, »s tem ne računajte! Naj ostane tako, kakor sem rekel. Pokimal je in ravnatelj je izginil, ne da bi si kaj razbijal glavo s šefovimi navodili, saj ni bil vajen dobivati od njega kakšnih pojasnil.

Flesh je še malo počakal, potem je pa zapahnil dvojna vrata. Ena izmed njih so držala v pisarniške sobe, druga na hodnik. Vedel je, da bo zdaj imel mir, ker so njegovi uslužbeni brezpogojno spoštovali svetlošino svetilko nad njegovimi vrati, kadar je zagorela. Sedel je na rob velike pisalne mize, si z roko podprl brado in začel premišljati s temeljitostjo in hladnokrvnostjo igralca, ki se pripravlja za odločilen udarec.

Naposled je imel vse preračunano, in ko je vzel telefonsko slušalo z vilič, je bil s svojimi hladnimi, trdimi črtami na obrazu podoben človeku, ki je pripravljen na vse in ki se ničesar ne boji.

Dolgo je trajalo, preden se je na njegov klic javila zahtevana številka, toda Flesh je bil menda na čakanje pripravljen in je potrpežljivo čakal s slušalom na ušesu.

Nazadnje je v mikrofonu zapraskevalo in Flesh je napeto prisluhnil.

»Tu Thomas... Da... Gospoda želim!«

Njegov glas je zvenel nestrpno in ukazujoče.

Nastal je odmor in Flesh je utrujen zaprl oči. Zdjajci jih je pa spet po bliskovito odprl in se nehoti vzravnal.

»Da... Thomas,« je odvrnil.

Glas v aparatu mu je menda povedal nekaj, kar mu ni bilo prav všeč, ker je vrgel glavo nazaj in so dobile njegove besede oster prizvok.

»O, ne s takšnim glasom, če smem prositi. Saj veste, da tega ne maram.«

Po telefonu je spet zaslišal nekaj, kar je bilo vzrok, da se je posmehljivo zarežal.

»Le poskusite! Predobro poznam vaše metode, da bi se jih bal.« Namršil je obrvi in videlo se je, da se pripravlja na poseben udarec. »In morda poznam še kaj več, ne samo metod.«

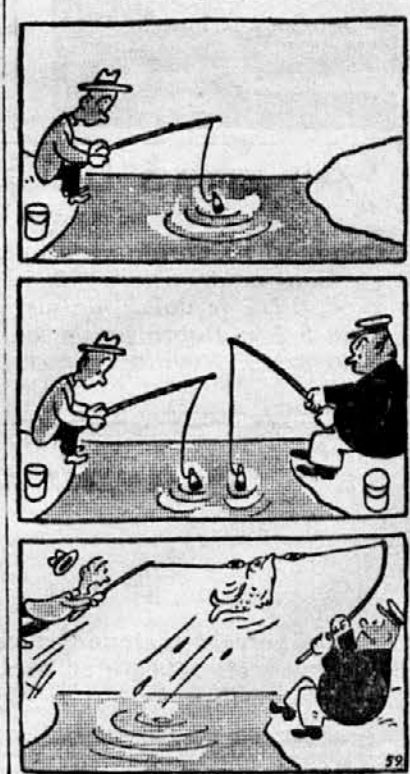
Napeto je prisluhnil v telefon, da bi uganil, kakšen bo učinek njegovih besed.

Ko je prišel odgovor, so se mu zategnile ustnice v posmehljiv režaj. »No,« je hladno menil, »pa poskusimo! Ali naj vam povem, kaj vse vem? Še dolgo ni vse, bo pa le dovolj, da se bo Mr. Burns,« — Flesh je nehoti pokazal zobe — »hudo razveselil.«

Spet se je zaslišal glas v telefonu in kazalo je, da je Flesh njegovega odgovora peklenko vesel.

»O, saj se pazim. In če pride najhujše, imamo še dr. Shipleya. Saj me razumete?«

VSAK TEDEN DRUGA

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč, odnosno »Hersan« čaj, mešanice posebnih zdravilnih zelišč po predpisu doktorja R. W. Pearsona, šefa zdravnika v Bengaliji (Angl. Indija).

Po dolgoletnih izkustvih je določena vrednost »Hersan« čaj, in sicer z nedvomnim uspehom

pri boleznih: pri poapnenju arterij, pri bolezni krvnega obtoka, ženskih boleznih, med menstruacijo (mesečnim perilom), pri migrani, revmatizmu, boleznih ledvic in jeter, motnjah v želodcu, pri zastrupljenju, zapeki, protinu, črevesnih boleznih, hemeroidih, pri splošnem in preneglem debelenju, zoper zgago. — »Hersan« čaj se dobi v vseh lekarnah. Vzorec Vam pošlje brezplačno:

RADIOSAN, ZAGREB, Dukljaninova 1
Reg. št. 14.001/1935

Zadeva Tamanol

Nadaljevanje s 9. strani

Zaradi tega nista bila ne presenečena, ne ogorčena. Na Japonskem se ne upirajo prodajanju deklet v čajarne. Gejše so del družabnega in socialnega sistema, ki se ne da odpraviti v nekaj letih, z nekaj odredbami.

Če nastane kje na Japonskem zaradi slabe žetve, suše, potresa ali tajfunov lakota, pride tja gospod Sekunaj. Očetom pripoveduje, da njihovim mladim in lepim hčeram ne bi bilo treba trpeti lakote. V velikem mestu Tokiu imajo lepe, razkošno opremljene hiše, kjer z veseljem sprejemajo ljubka, dobro vzgojena dekleta. Tam žive kot gejše med veselim prijateljicami srečno življenje. Lepe svilen obleke dobe, dobro jed, pojejo in plešejo...

In to še ni vse. Sreča, ki čaka gospodino v Tokiu, se bo razvila nad vso njeno družino. Gospod Sekunaj bo plačal njenemu očetu okroglo vsoto, morda dve sto jenov ali pa, če je gospodinja prav lena, štiri sto. Mora se samo obvezati, da bo ostala nekaj časa, recimo pet let, v lepi hiši.

Gospod Sekunaj zna dobro opisovati. Japonski očetje ne ljubijo svojih hčera nič manj, kakor očetje drugih narodov toda tudi lakota ima svoj jezik. Zakaj ne bi šla gospodinja tja, kjer bo dobila dobro jed in lepe obleke? In če se bo čez pet let vrnila — tudi tako se včasih dogaja — bo že vzajena lepega vedenja, igranja in plesa, umetnosti zabavanja — in bo postala poželjena vredna parčica. Ali vee to ne odmehta bolečine ob skovostu?

Tudi gospodinja sama to uvidi. Če jo bo kdo vprašal, kako misli o tem, se nasmehne ne bo upirala.

S takšnimi kupčijami se je ukvarjal gospod Sekunaj. O tem ni na široko govoril, toda oba kriminalna uradnika, sta že sama vedela, kakor je.

Moža, ki ga ni poznal po imenu — o njem je zdaj brez pomiselnosti govoril — pa ni srečal na deželi, ampak v Tokiu v »Mesečevem baru«, kakor je rekel.

Moža, ki je imel svojo hčer s seboj. Bila je ljubka, prikupna, kakšnih petnajst let je ulegla imeti. Gospodu Sekunaju je bila zelo všeč — in res, da — Kiku ji je bilo ime, tega se je zdaj prav dobro spomnil.

In kaj si je mislil o neznancu? Ali je kazalo, da je v stiskah?

Prav za prav ne. Čeprav je bil zelo molčeč, Gospodu Sekunaju se je zdel — no, vse je kazalo, da svoje hčere ne prodaja prav rad.

Kakšno posebno znamenje?

No, — oblečen ni bil ne slabo, ne dobro. Govoril je zelo vljudno. Utegnil bi biti trgovec ali uradnik... Kakšnih pet in trideset let...

Več priča Sekunaj ni vedel povedati. In zakaj kupčije nista sklenila?

Zalosten slučaj. Z gospodom se je domenil na sestanek čez tri dni, potem pa je moral on, Sekunaj, nepričakovano odpotovati. Zetev na severu je bila slaba...

Ali je dobila Kiku tudi brez njega kupca, ni vedel povedati.

Vse to se je zgodilo pred kakima dvema mesecema.

Dekle, ki ji je ime Kiku...

Išiga se je odpravil na lov. Še tisti

večer se je odpeljal v Šimabai. Tam v četrti gošji, jo bo moral najti.

Njegova pot ni bila dolga. Šimabai, mesto deklet, je komaj dve minuti od Ginze.

Prav tedaj, ko je pomočnik Išiga odložil svoje čevlje pred vrati največje čajarne, je stopil nadzornik Hidekihi v svojo hišo. Ta hiša je bila v enem izmed ozkih, s čišnjami obsajenih drevoredov, ki drži proti Harskemu parku.

Hidekihi je obstal za trenutek na terasi, da je gledal v soju svetilke drobne svetle liste, ki so padli na prag. Rahli, rožnati lističi so mu budili nežne občutke...

V veži je zagledal majhne gete, sandale svoje hčere Otani. Bila je torej doma.

Z občutkom ugodja je strmel gospod Hidekihi v te gete. Zmerom je bil vesel, kadar je dobil Otani doma. Zal se to ni zmerom dogajalo.

V svoji sobi se je preoblekel v kimono. Prižgal si je že pripravljeno pipo, da bi se v trenutkih zbranosti pripravil na srečanje s svojo družino. Dogodki zadnjih ur so bili še zmerom vsi živi v njegovih mislih.

Danes se mu ni posrečilo, da bi zagospodoval nad svojimi mislimi. Te misli so proti njegovi volji sledile Išigi, ki je iskal umorjenčeve hčer. Ali se mu bo danes sreča še enkrat nasmehnila, kakor se mu je na Ginzi?

Hidekihi je bil prepričan, da bo Išiga storil vse, da dekle najde. Zaupal mu je in zaupal je njegovi srečni zvezdi. Zato je tudi njemu prepustil to pomembno nalogo.

Od njega samega se je menda sreča odvnila. Vse je kazalo, da predstojniki z njegovim delom niso več zadovoljni. Njegovih uspehov niso odobraval. Glasni Anglež ga je prišilil, da se je obrnil na pot, ki se je njemu samemu zdela nepravilna in ki ga ni pripeljala tja, kamor je hotel priti.

Dalje prihodnje

Poceni boste kupovali

naš brezplačni katalog

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

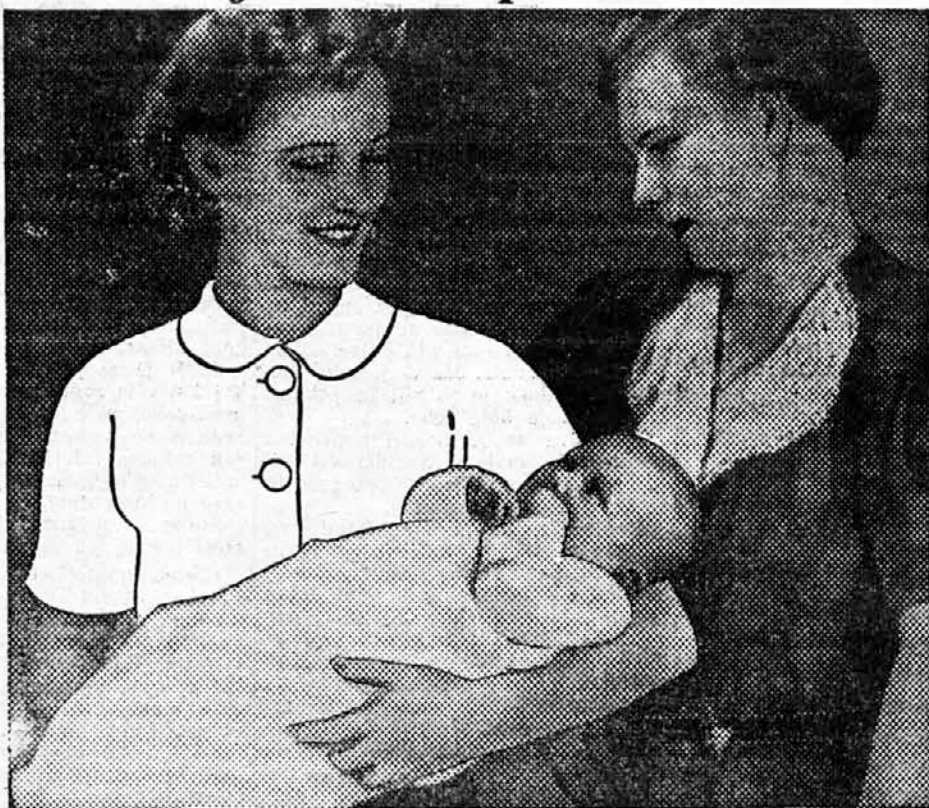
»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

»Kupite Opleto«

Mislila je, da so plenice bele...

...dokler jih ni primerjala z Radion belo bluzo!

Tako bo presenečena vsaka mati, vsaka gospodinja, če primerja svoje navadno prano perilo s perilom pranim z Radionom. Kar se z mencanjem in drgnenjem ne more doseči - odstraniti iz perila vso nesnago, - to stori Radion z lahkoto in brez truda. Pri kuhanju v raztopini Radiona se namreč tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi tkanino. Na ta način oprežno in temeljito odstrani vso nesnago. Brez primere čisto, brez primere belo - to je Radion belo perilo.

Schichtov

RADION

Ni čistejše beline od Radion beline

Po trudapolnem delu — zabava in razvedrilo v »Družinskem tedniku«!

MOŠKI!

Za
zdravljenje
spolne
slabosti

seksualne impotence, za spolno slabost in za ojačitev funkcije spolnih žlez poskusite originalne neškodljive

HORMO-SEKS-pilule

Dobe se v vseh lekarnah.
30 pilul din 84—
100 pilul din 217—
300 pilul din 560—

Zahtevajte samo originalne »Hormo-Seks« pilule, ki so znanj na štali: opremljene z zaščitno znamko. Po pošli razpustljiva lekarna L. BANOVEC, Ljubljana. Glavno zalogo »Vis-Vit« kem. laboratorij, Zagreb. Langov trg 3. Ogl. reg. S. br. 28. 856-97.

FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6

pri frančiškanskem mostu

Vsa vrsta očal, daljnogled, lopomeri, barometri, termometri, itd. Vsi to izbra ur, zlatne in srebrne. Samo kv. lična optika. Cenik brezplačno

Odslej »Družinski tednik«

● stalno na 12 straneh! ●

POZOR

GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s

KURIVOM pri trdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom

LJUBLJANA VII.

Sv. Jerneta cesta 25

TELEFON 27-08

Ravno tam se dobijo popolnoma nove plošče svetovno znane znamke HOMOCORD

CENA DIN 15—

„AGA“ za masažo: z uspehom rabi vsaka družina!

Revmatizem-išias, trganje, zobobol, prehlajenje itd. odstranjuje z uspehom „AGA“ za masažo priznana in odlikovano domače sredstvo s smrekovim ekstraktom. Par kapljic „AGA“ na sladkorju ali vodi Vam popravi neprijeten okus in slabost. Za nego ust, grla, pri trganju itd. uporabljajte „AGA“ za masažo. „AGA“ za masažo - naj bo zato v vsaki družini.

Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini za din 12—, kjer je ni, pošljite znesek din 12— pa Vam jo pošlje

Samoprodaja za dravsko banovino

DOLINŠEK Vitomir, Celje

Zahtevajte „AGA“ za masažo!

Zahtevajte „AGA“ za masažo.

Za vsako priliko

Za vsako družino najlepša oblačila, posebno moške obleke, trenčkot, vetrni suknjiči, krasno perilo itd. najboljše in najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Ali znaš biti zamolčljiva?

Odgovori na vprašanja z 9. strani.

Odgovori na gornja vprašanja z DA ali NE. Če si na vseh 6 vprašanj odgovorila z NE, vedi, da je toliko popolnosti kar preveč; 6 NE je dokaz, da nisi prava ženska.

3 do 5 NE: Dobro je, da malo paziš, kaj govoriš in komu.

1 do 3 NE: Nevarno! Spomni se brivca Irigijskega kralja Midala

Glavna domača kolektura srečk državne razredne loterije „Vrelec sreče“

Al. Planinšek — Ljubljana, Beethovnova ul. 14

vljudno vabi cenjene igralce, da si pravočasno že za prvi razred v 38. kolu nabavijo srečke v domači kolekturi. Pišite takoj po srečke z dopisnico ali zglasite se osebno v moji kolekturi. Jamčim za strogo solidno poslovanje, za hitro obvestilo in takojšnje izplačilo dobitkov.

Cena srečke: četrtinka din 50— polovica din 100— cela din 200—

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek — vsi v Ljubljani.